Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 228 (4626). 8 ОКТЯБРЬ 1981 й. ПАЙШАНБА

Газета 1966 йил 1 юлдан чиқа бошлади Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПАРТИЯ ЎҚУВИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Тошкент шаҳар партия ташкилоти идеология ходимлари активи йиғилишидан

Леонид Ильич Брежнев КПСС XXVI съездида қилган Ҳисобот докладида идеология ишларини янада яхшилаш вазифасини қўйди. Аслини олганда, деб таъкидлади у, гап идеология ишининг кўпгина участкалари ва соҳаларини қайта қуриш ҳақида бораяпти. Бу совет кишиларининг маданий савияси ва билими, уларнинг маънавий талаб-эҳтиёжлари анча ортгани, пропагандамизнинг воситалари хазинаси кенгайгани, шунингдек империализм пропаганда марказларининг қўпорувчилик уринишлари муайян даражада кучайгани билан изоҳланади.

Съезднинг ғоявий-тарбия соҳасидаги кўрсатмалари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорида конкретлаштирилди.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида шу нарса таъкидлаб ўтилганки, етук социализм шароити, социал-иқтисодий жараёнларнинг юксак динамизми, жаҳон миқёсида идеологик курашнинг ғоят кескинлашгани ленинча партия ўқувининг, коммунистлар, барча меҳнаткашларни ғоявий чиниқтиришнинг ролини оширишни тақозо этади.

Тошкент шаҳар партия ташкилоти идеология ходимлари активи йиғилиши КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш масалалари ва янги 1981—1982 ўқув йилига тайёргарлик бўйича шаҳар идеология активи вазифаларига бағишланди. У В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлиб ўтди. Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари М. Ф. Солдатов доклад қилди.

Ўтган йиллардаги сингари деб таъкидлади докладчи, партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари олдида турган, энг асосий вазифа коммунистларнинг марксизм-ленинизм назариясининг таркибий қисмларини, К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин асарларини, партиянинг қаҳрамонона тарихини, КПСС XXVI съезди ҳужжатларини, Л. И. Брежневнинг асарларини, партия бошқа раҳбарларининг асарларини чуқур ва пухта ўрганишини таъминлашдан иборат. Шунга эришиш керакки, олинган билимлар эътиқодга, дастуриламалга айланиши, партия маорифи ишлаб чиқариш вазифалари билан узвий боғлаб олиб борилиши лозим.

Айни пайтда кейинги ўн беш йиллик тажриба шуни кўрсатиб турибдики, партия ўқуви структурасида коммунистларнинг марксча-ленинча таълимининг ҳозирги босқичга ва КПСС XXVI съезди қарорларида конкретлаштирилган вазифаларга тўла жавоб бермайдиган звено ва формалари пайдо бўлди.

Мана шундан келиб чиқиб, Марказий Комитет партия ўқувининг янги структурасини белгилади. Бу—илмий коммунизм мактаблари, партия-хўжалик активи мактаблари, назарий ва методологик семинарлар, марксизм-ленинизм университетларидир.

Ёш коммунистлар мактабларида 4941 КПСС аъзоси ва аъзоликка кандидат КПСС Уставини, партиянинг программавий ҳужжатларини, партия қурилиши асосларини ўрганадилар. Марксизм-ленинизм асослари мактабларида 28 мингга яқин ўрта маълумотли коммунистлар КПСС тарихи, марксча-ленинча фалсафа асослари, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм, КПСС-нинг иқтисодий ва социал сиёсати, коммунистик ахлоқ, илмий атеизм курсларини мунтазам ўрганадилар. Шаҳарнинг ўрта маълумоти бўлмаган коммунистлари В. И. Ленин биографиясини, СССР Конституциясини, КПССнинг ички ва ташқи сиёсати масалаларини ўрганади.

Илмий коммунизмнинг салкам 900 та мактабида олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган 20 мингдан зиёд коммунист шуғулланади. Янги ўқув йилида ривожланган социализм, КПССнинг тарихий тажрибаси, партиянинг иқтисодий сиёсати, хўжалик механизмини такомиллаштириш, КПСС идеология ишининг актуал масалалари, жаҳон социализм системаси, халқаро коммунистик, ишчилар ва миллий-озодлик ҳаракати проблемаларига доир курсларни ўрганишга киришадилар.

Партия-хўжалик активи мактабларида 2733 коммунист-раҳбар ҳозирги иқтисодий ва социал проблемаларни таҳлил этиш марксча-ленинча методологиясини, партия иши, ташкилотчилик ва хўжалик фаолиятининг илмий методларини, кишиларни тарбиялашга комплекс ёндошишни ўрганадилар. Шаҳар партия комитети, район партия комитетлари қошида идеология активи мактаблари ташкил этилади. Уларда 2 мингдан зиёд тингловчи шуғулланади. Индивидуал планлар асосида марксча-ленинча назарияни мустақил ўрганаётган олимлар, мутахассислар, партия ходимлари ва активистлардан иборат ташкил этиладиган 655 та назарий ва методологик семинарларда совет зиёлиларининг сиёсий, фалсафий ва иқтисодий тайёргарлигини чуқурлаштиришни, уларни ғоявий ва профессионал ўстиришни, ижтимоий активликни юксалтиришни, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда уларни кенг қатнаштиришни кўзда тутади.

Марксизм-ленинизм университетида 2,5 мингдан зиёд партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ходимлари, мутахассислар, партия активлари олий сиёсий билимга эга бўладилар.

Тошкент шаҳар партия ташкилотида сиёсий ўқув системаси КПСС Марказий Комитети қарорининг талабларига умуман олганда жавоб беради. Эндиги вазифа шундан иборатки, унинг савиясини янада юқори кўтариш лозим.

Идеология ишини шаҳар партия ташкилоти олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга йўналтириш керак, яъни планларни бажариш ва ошириб бажаришга, ишлаб чиқариш, қурилиш, транспорт, бутун ишлаб чиқариш фаолиятини интенсивлаштириш асосида самарадорликни оширишга, иш сифатини яхшилашга, ресурсларни тежашга йўналтирмоқ керак.

Ўқувни ташкил этишда ва унинг мазмунида, деб таъкидлади докладчи, ҳали жиддий камчиликлар бор. «Ўзбекконцерт», рассомлар союзи, бир қатор театр ва концерт ташкилотларининг партия ташкилотларида ўқув бўш ташкил этилган. Ғ. Ғулом номидаги нашриёт, «Мармар» бирлашмаси, «Совғалар» фабрикаси, маиший хизмат кўрсатиш бўйича ремонт-қурилиш бошқармаси, «Ленинград» меҳмонхонаси, Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли тажриба-механика заводи, 8-қурилиш тресги ва бошқа баъзи ташкилотларнинг ҳамда корхоналарнинг партия ташкилотлари шаънига кўпгина эътирозлар билдириш мумкин. Негаки, улар коммунистларнинг марксча-ленинча таълимига бўш раҳбарлик қилишяпти. Уларда ўқув меҳнат коллективларининг амалий фаолиятидан ажралиб қолган.

Абразив буюмлари комбинати, 18-автопарк, «Химчистка» фабрикаси, носаноат хизмати комбинати, Собир Раҳимов район ошхоналар тресги ва бошқа баъзи ташкилот ва корхоналарнинг партия ташкилотлари комсомол сиёсий маорифида комсомол-ёшлар ўқувини ўз ҳолига ташлаб қўйганлар, уларни меҳнат ва ахлоқий руҳда тарбиялашга етарли эътибор бермаяптилар.

Пропагандист, —деб таъкидлади сўнгра докладчи, —партия ўқуви системасида бош фигурадир. Тошкент шаҳар партия ташкилотида ўтган ўқув йилида 14 мингдан зиёд пропагандист, партия ўқуви ва иқтисодий таълим, комсомол сиёсий маорифи мактаблари раҳбарлари иш олиб борди. Уларнинг мутлақ кўпчилиги етарлича назарий ва методик тайёргарликка эга бўлиб, машғулотларни юксак ташкилий ва ғоявий савияда ўтказишга қодир кишилардир.

В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси, трактор ва «Ташсельмаш» заводлари ва бошқа кўпгина корхоналарнинг пропагандистлари тўғрисида жуда яхши гаплар айтиш мумкин.

Янги ўқув йилида пропагандист кадрларни танлаш ва ўқитишга алоҳида эътибор бермоқ керак. Партия ўқуви, иқтисодий таълим, комсомол сиёсий маорифи системасига бир қатор янги курслар ва фанлар киритилиши муносабати билан пропагандистик ишга ҳозирги пропагандистлардан ташқари олий ўқув юртлари ўқитувчилари ва илмий-тадқиқот институтларининг илмий ходимлари, раҳбар хўжалик ходимлари, етакчи мутахассислар ва бошқаларни кенг жалб этиш керак. Пропагандистлар меҳнатини моддий ва маънавий рағбатлантириш системасини ишлаб чиқиш ва қизғин амалга ошириш зарур.

Коммунистларнинг ғоявий-назарий тайёргарлигига биринчи даражали аҳамият бериб, район партия комитетлари, барча бошланғич партия ташкилотлари партиясизларнинг сиёсий ўқуви ҳақида алоҳида ғамхўрлик кўрсатишлари, уларнинг марксизм-ленинизмни ўрганишга тобора ошиб бораётган қизиқишларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари ва ривожлантиришлари керак.

Шу мақсадда иқтисодий таълим системасидан, комсомол сиёсий маорифи ва пропаганданинг оммавий формаларидан янада актив ва кенг фойдаланиш зарур. Меҳнаткашларнинг ғоявий, маданий ва профессионал савиясини оширишда лекция пропагандаси, ижтимоий-сиёсий ўқишлар, лекторий ва кинолекторийлар, оммавий пропаганданинг бошқа формалари таъсирчан восита ҳисобланади. Шаҳар партия идеология активи 1981—1982 ўқув йили КПСС XXVI съездининг идеология ишларининг баъзи участка ва соҳаларини қайта қуриш тўғрисидаги талабларини амалга ошириш йили бўлиши учун барча тадбирларни кўриши керак.

Музокарада сўзга чиққан Киров район партия комитетининг биринчи секретари М. Камолова партия ўқуви ва меҳнаткашлар иқтисодий таълими системасини шакллантиришнинг ташкилий-методик масалаларига тўхталиб ўтди. Сергели район партия комитетининг секретари Ю. Лемжин район кам сонли партия ташкилотларида партия ўқувини ташкил этиш системаси тўғрисида гапирди. В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети секретарининг ўринбосари А. Аббосов раҳбар кадрлар, айниқса коммунистларнинг партия ўқувини ташкил этишга табақалашган ҳолда ёндошиш масаласини кўтарди. «Ўзбексельмаш» заводи марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти В. Рутто ўз сўзини «Пропагандист— партия ўқуви системасида бош фигура» мавзусига бағишлади. «Билим» жамияти Тошкент шаҳар ташкилоти правлениесининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, юридик фанлари доктори Ш. Ўразаев партия пропагандасининг оммавий формаларини ташкил этишда «Билим» жамияти ролини ошириш тўғрисида гапирди. Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети партия комитетининг секретари О. Мироқилова 1981—1982 ўқув йилида партия ўқуви ва иқтисодий таълим системаси пропагандистларига радио ва телевидение орқали кўрсатиладиган ёрдам тўғрисида гапирди.

Йиғилиш қатнашчилари қабул қилган қарорда шу нарса таъкидландики, партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари, лекторлар, пропагандистлар КПСС Марказий Комитетининг партия ўқувини такомиллаштириш юзасидан қабул қилган қарорини бажариш, партия ўқуви, иқтисодий таълим ва комсомол сиёсий маорифи коммунистларни, барча тошкентликларни марксизм-ленинизм таълимоти билан қуроллантиришга янада қатъият билан эришиш, меҳнаткашларда ижодий фикр, ташаббускорликни янада жонлантириш, КПСС XXVI съезди қарорларини, муваффақиятли бажаришга ёрдам бериш учун барча тадбирларни кўришлари керак.

«Оқ олтин» хирмонига

ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ ТАЙЁРЛАГАН «ОҚ ОЛТИН» 3 МИЛЛИОН ТОННАДАН ОШДИ

5 октябрь куни республикамиз бўйича йиллик планнинг 2,76 проценти миқдорида ёки 161 минг 569 тонна хом ашё тайёрланди.

Кунлик ўсишда Жиззах, Тошкент ва Сирдарё областларининг миришкорлари пешқадамлик қилишмоқда. Шу куни Тошкент области бўйича 4,35, Жиззах области бўйича 4,83, Сирдарё области бўйича 4,29 процент миқдорида «оқ олтин» тайёрланди.

Мавсум бошидан бери пахта тайёрлаш топшириғини Тошкент области 81,42, Бухоро области 70,37, Фарғона области 55,96 Сирдарё области 55,58, Наманган области 55,09, Қашқадарё области 53,40, Сурхондарё области 51,28, Жиззах области 45,93, Андижон области 43,25, Хоразм области 29,66, Самарқанд области 20,92, Қорақалпоғистон Автоном Республикаси 20,81 процент бажардилар.

Зарбдор қурилиш одимлари

ИЛҒОРЛАР САФИДА

«СССР 60 йиллигига—60 зарбдор ҳафта» шиори остида меҳнат қилаётган Тошкент метро қуриш трестига қарашли 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг азамат қурувчилари яна бир навбатдаги катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Бу ерда Тошкент метрополитенининг 2-навбати биринчи участкасида ўнг тараф перегон тоннелида лаҳим қазиш ишлари муддатидан 4 ой илгари муваффақиятли томомланди. Бу дастлабки муваффақиятда Станислав Владимирович Вишеславцев бошлиқ лаҳимчилар бригадаси аъзоларининг ҳиссаси катта бўлди. 10 кишидан иборат турли миллат вакилларидан ташкил топган бригада азаматлари мураккаб гидрогеологик шароитда ишлаб, катта қийинчиликларни мардонавор енгиб ўтдилар. Метронинг бўлажак «Ўзбекистон» станцияси билан «Космонавтлар проспекти» оралиғида 625 погон-метр тупроқ қазиш ишларини бажаришда Бўржар ва кичик Анҳор каналларини кесиб ўтишга тўғри келди. Лекин бу соҳада яхшигина тажриба орттирган, аҳил ва иноқ бригадага уюшган қурувчилар қийинчиликлар олдида эсанкираб қолмадилар, балки бир ёқадан бош чиқариб тўсиқларни биргаликда енгиб ўтдилар. Лаҳимчилар бригадасининг барча аъзолари—ишчи Мария Александровна Долина, кран машинисти Надежда Васильевна Волнова, кўтарма кран машинисти Раиса Ивановна Таранова, проходкачилар Анатолий Қосимов, Станислав Кузнецов, Давид Вичел ва бошқалар бир тан, бир жон бўлиб ишлаб таҳсинга сазовор бўлдилар. Меҳнат илғорларига шу куни тантанали вазиятда фахрий ёрлиқлар ва қимматбаҳо эсдалик совғалари топширилди.

Бригада аъзолари СССР Конституцияси кунигача йиллик топшириқни бажариш юзасидан зиммаларига оширилган мажбурият олган эдилар. Улар бу мажбуриятни ҳам муддатидан илгари бажардилар ва илғорлар сафидан муносиб ўрин олдилар. Бу уларнинг байрамга муносиб совғаларидир.

А. КАРИМОВ.

Ленин ҳамиша қалбимизда

Тошкентдаги СССР халқлари дўстлиги музейида СССР Марказий революция музейи ходимлари тайёрлаган «Ленин йўлидан» кўргазмаси очилди. Бу кўргазманинг жуда кўп экспонатлари КПСС XXVI съезди қарорларининг пропагандаси ва унинг ҳаётга қандай тадбиқ этилаётганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Буюк Лениннинг ғоялари тарих синовидан собит қадамлар билан муваффақиятли ўтди. Улуғ Октябрь туфайли юз берган буюк ўзгаришлар Советлар мамлакати ҳаётига катта бахт-саодат олиб келди. Экспозиция Улуғ Октябрь кунидан бошлаб то ҳозирги кунларимизгача бўлган шонли воқеалар ҳақида ҳикоя қилади.

Зиёратчилар революция доҳийсининг номи билан боғлиқ бўлган экспонатлар олдида узоқ туриб қолмоқдалар. Бу ерда 1902 йилда узоқ Женевада босмадан чиқарилган «Россия халқларининг ҳуқуқлари декларацияси», Петропавловск қалъасининг маҳбуслари — большевиклар, IV давлат думасининг аъзолари шахсий буюмлари қўйилган. Ана шу қалъанинг калитлари ҳам экспонатлар орасидан ўрин олган. 1917 йилнинг февралида халқ ана шу қалъани очиб, маҳбусларни озод этган.

Дастлабки декретлар, ҳужжатлар, брошюралар, дастлабки трактор ва беш йиллик янги қурилишларнинг фотосуратлари. Мана буларнинг ҳаммаси ўзига хос тарих лавҳасидир, улар биринчи социалистик давлатнинг қандай ривожланиб борганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Социализмни бунёд этган халқ тинч қурилиш йилларининг гаштини сураётган бир пайтда фашист босқинчилари унинг оромини буздилар. Халқнинг душман билан олиб борган уруши, Совет Иттифоқининг ғалабаси, Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларининг жасорати ҳақида ойнадек равшан ҳикоя қилувчи экспонатларни ҳаяжонланмасдан кўриб бўлмайди.

КПСС XXVI съезди — совет халқи турмушида яна бир тарихий воқеа бўлди. Фотосуратларда съезднинг иши, унинг қарорлари билан яна бир бор танишамиз. Коммунистик партиянинг хўжалик ва маданий қурилишда қандай раҳбарлик қилаётганлигини, совет халқининг барча иттифоқдош республикаларнинг бунёдкорлик фаолиятини янада яққол кўрамиз.

Фото очерклардан бири содиқ ленинчи—КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга бағишланган.

Кўргазмани ташкил этувчи ташкилотлар КПСС ва Совет ҳукуматининг ташқи иқтисодий алоқаларни ривожлантириш, тинчлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун, халқаро тарангликни юмшатиш учун олиб бораётган курашини алоҳида кўрсатишга эътибор берганлар.

«Ленин йўлидан» кўргазмаси шаҳримизда бир ой мобайнида намойиш этилгандан кейин республиканинг бошқа шаҳарлари бўйлаб йўлга чиқади.

БУГУН

СССР халқлари дўстлиги музейида ана шу кўргазма базасида Москва ва Тошкент музейларининг илмий ходимлари иштирокида семинар ўтказилди. Илмий ходимлар бу ерда «Партиянинг кудрати — халқ билан бирликда» деган мавзуда олий ва ўрта милиция мактаби тингловчилари учун лекциялар ўқидилар.

СУРАТДА: томошабинлар «Ленин йўлидан» кўргазмаси билан танишмоқдалар. М. Нуриддинов фотоси.

Насиба Абдураҳимова олти йилдан бери шаҳримиздаги Марказий телеграфда телеграфчи бўлиб ишлаб келади. Коммунистик Меҳнат зарбдори кунлик нормасини 130 процентдан бажариб, бошқаларга ўрнак бўлмоқда.

Суратда: Н. Абдураҳимова.

И. Шоиноғомов фотоси.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Қўқондаги «Электромаш» заводи кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирган ва тез ажратиладиган туташтирувчи муфтага Сифат белгиси берилди. Бу оддий мослама пайвандлаш кабелларининг бир-бири билан пухта туташтирилишини, уларнинг авариясиз ишлашини таъминлайди. Эндиликда завод маҳсулотининг 90 процентдан кўпроғига фахрли беш бурчак тамға қўйиб чиқарилмоқда.

* * *

Урганч ёғ заводи янги ҳосил пахтасининг чигитидан олинган дастлабки бир неча тонна ёғни савдо шаҳобчалари тармоғига жўнатди. Озиқ-овқат саноати ходимлари янги мавсумда кунига ўтган йилдагидан 100 тонна кўп хом ашёни қайта ишлаб бера бошладилар. Эндиликда ҳар кеча-кундузда 700 тонна чигит агрегатлар орқали ўтади. Поток линиялар профилактик ремонт қилинганлиги қўшимча ускуналар: янги вальцовка машиналари ва чигит пўстини ажратадиган машиналар ўрнатилганлиги шунча кўп хом ашёни қайта ишлаш имкониятини берди.

* * *

Нурота гилам тўқиш фабрикаси патгилам тўқиб чиқара бошлади. Уч сантиметрдан 10 сантиметргача узунликдаги ярим жун иплар хом ашё бўлиб хизмат қилади. Ҳозир Самарқанд область маҳаллий саноатининг ўн бир корхонасида ишлаб чиқариш чиқитларидан маҳсулот тайёрланмоқда. Шундай чиқитлардан жами эллик хил буюм ишлаб чиқарилмоқда.

* * *

Элликқалъа совхоз-техникумида пахта етиштириш икки баравар кўпайди, бунга хўжалик ичида барпо этилган янги автомобиль йўли ёрдам беради. Бу ерда марказий қўрғондан Янгиобод массивидаги янги суғориладиган майдонларга олиб борадиган 4 километрли йўл ётқизиб бўлинди. Янгиобод массивида камида минг гектар қўриқ ерни ўзлаштириш кўзда тутилмоқда.

(ЎзТАГ).

Оқ-об-сиёҳ ҳкиқс

Оқшом суҳбатлари

ОДДИЙЛИКДА ГЎЗАЛЛИК БОР

Журналист Н. Алимовнинг ушбу сарлавҳали мақоласида Тошкентнинг Қорақамиш даҳасидаги Глиэр номли республика музика мактаб-интернатида салкам 30 йилдан бери педагоглик қилиб келаётган Зариф ака Каримовнинг инсонийлик хислатлари, камтарона ҳаёти ва меҳнати ҳақида ҳикоя қилинади.

●

«ИНСОН—ҲАЁТ ГУЛТОЖИ»

Бугун шу анкета саволларига Тошкентдаги Ойбек номли 115-ўрта мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси, СССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси Мавжуда Саматованинг жавоблари эълон қилинмоқда.

●

ХУЛҚИГА БЕПАРВО БЎЛМАНГ

Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси, шахсий пенсионер Ф. Нуриддинов ўз мақоласида мактаб ва оила ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатилгандагина бола тарбиясида мутаносибликка эришиш мумкинлиги ҳақида мулоҳаза юритади.

●

ТОШЮРАК ФАРЗАНДЛАР

Юқоридаги сарлавҳали мақолада айрим меҳр-оқибатсиз, ўз онасига тошюраклик қилган ўғил-қизлар танқид ўти остига олинган.

✦ **ФУТБОЛ**

ТУРКИЯ—СССР—0:3

Кеча футбол бўйича СССР терма командаси Испанияда ўтадиган жаҳон чемпионатида иштирок этиш ҳуқуқини берадиган икки йўлланма учун кураш кетаётган учинчи Европа саралаш группасидаги ўзининг навбатдаги учрашувини ўтказди. Спортчиларимиз Измирда Туркия терма командаси билан учрашиб, 3:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. Тўпларни мезбонлар дарвозасига Шенгелия ва Блохин (иккита) киритди.

Бу ғалабадан сўнг футболчиларимиз беш учрашувдан кейин 9 очко тўплаб ўз группаларида пешқадам бўлиб олишди. Чехословакия ва Уэльс терма командалари ҳисобида ҳам шунча очко бор. Фақат улар бир ўйин кўпроқ ўтказишган.

«ПРАВДА» саҳифаларида

✦ Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Совет Иттифоқи ва Сурия Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида Шартнома имзоланганлигининг бир йиллиги муносабати билан Араб социалистик уйғониш партияси Бош секретари, Сурия Араб Республикасининг Президенти Хафез Асадга ҳамда Прага шаҳрида ўз ишини бошлаган Хотин-қизлар жаҳон конгресси қатнашчиларига йўллаган табрик телеграммалари эълон қилинган.

✦ «Маъмурият фаолияти устидан назорат» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

✦ Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, «Хатлар» саҳифаси, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари эълон қилинган.

ИЖОДИЁТДА ЯНГИ ЧЎҚҚИЛАР САРИ

Таниқли совет шоирлари, адабий танқидчилари 6 октябрь куни Тошкентда «Давра столи» теварагида жамулжам бўлдилар. «Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон совет шеърияти уфқлари: тажрибалар, муаммолар, истиқболлар» мавзуига бағишланган бу галги учрашувни «Дружба народов» журнали уюштирди. Шу журналнинг бош редактори С. А. Баруздин учрашувни оча туриб, мамлакатимиз ҳар бир республикаси авторларининг поэтик ижодиёти кўп миллатли буюк совет адабиёти ўзанида мустаҳкамланиб бораётганини таъкидлади. «Давра столи»да қўйилган масалалар ҳам уни ривожлантириш нуқтаи назаридан кўриб чиқилмоқда.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари С. О. Азимов, москвалик шоир В. А. Костров, қардош республикалар ёзувчилар ташкилотларининг вакиллари Шарқнинг анъанавий шеърияти Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин жадал суръатда юксак чўққиларга кўтарилганлиги, социалистик мазмун билан бойиганлиги тўғрисида гапирдилар. Бадиий ифоданинг янги воситалари муваффақиятли суратда қидириб топилмоқда, ёзувчилар ана шу воситалар ёрдамида коммунистик қурилиш ғояларининг улуғворлигини, бунёдкор совет кишисининг гўзаллигини тасвирламоқдалар.

Аммо, учрашувда қайд этиб ўтилганидек, совет кишиларининг юксак талабларига, замон руҳига мос келмаётган, бир қолипда ёзилган, китобхонларни чинакам тўлқинлантиришга қодир бўлмаган айрим асарлар ҳамон пайдо бўлиб турибди. Ижодиётда янги чўққилар сари муттасил интилиш, ҳар бир шеър ҳар бир китоб республиканинг, мамлакатнинг бадиий ҳаётида диққатга сазовор воқеа бўлиб қолишига, совет кишиларининг ҳозирги энг зарур саволларига жавоб қайтаришига, уларни янги жасоратларга ва меҳнат зафарларига чорлайдиган бўлишига доимо интилиш — адибларнинг ғоят муҳим вазифаларидан биридир. КПСС XXVI съездида ёзувчилар олдига янги, яна ҳам масъулиятлироқ вазифалар қўйилди.

«Давра столи» қатнашчилари ижодий мунозаралар билан чекланиб қолмайдилар. Улар республика меҳнаткашлари билан учрашадилар. Деҳқонларнинг дала шийпонларида ана шундай дастлабки учрашувлар ўтказилади. Бу ерда пахтакорларнинг қаҳрамонона меҳнатига бағишланган шеърлар янграйди, адиблар ўз режалари тўғрисида сўзлаб берадилар.

Ёзувчиларнинг ўзига хос ижодий ҳисоботи Тошкентдаги Санъат саройида ўтказилади. Бу ерда СССР Конституцияси кунига бағишлаб совет поэзияси кечаси бўлади.

(ЎзТАГ).

ДЕПУТАТ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

ФАРОВОНЛИКНИ ОШИРИШ ЙЎЛИДА

Бизда деярли миллионга яқин коммунист-депутатлар бор. Улар Советнинг ҳар бир сессиясини, доимий комиссиянинг ҳар бир мажлисини кишиларнинг ҳақиқий кенгашига, энг тўғри қарорларни кўпчилик бўлиб ишлаб чиқадиган жойга айлантириш учун ўз обрў-эътиборларидан ва тажрибаларидан фойдаланишлари керак.

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездидаги қилган Ҳисобот докладидан).

Ўн биринчи беш йилликнинг асосий вазифаси ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, ана шу асосда халқимиз фаровонлигини юксалтиришдан иборат, деб белгиланган. Шаҳримиздаги барча меҳнат коллективлари қатори, бизнинг «Узтрансэкспедиция» аҳолига транспорт-экспедиция хизмати кўрсатиш республика ишлаб чиқариш бошқармаси коллективи ҳам КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилиб келяпти. Бунда 6 минг кишилик коллективимиз съезд қарорларида белгиланганидек, совет кишилари турмуш фаровонлигини яхшилаш ва уларга хизмат маданиятини оширишни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйган.

Ўтган беш йилликда аҳолига планга қўшимча равишда 1 миллион сўмликдан зиёд хизмат кўрсатилди, уларга транспорт-экспедиция хизмати кўрсатишнинг ўртача йиллик даромади 20 процент кўпайди. Ҳозирги пайтда республикамиз шаҳар ва қишлоқлари аҳолисига 50 дан ортиқ хизмат тури кўрсатилмоқда. Савдо шахобчаларидан харид қилинган мебелларни ташиш, янги уйларга кўчиб ўтиш, уй жиҳозлари жойлашган контейнерларни ташиш, автобус ва авиация билетларини уйга элтиб бериш каби ўнлаб хизмат турлари шулар жумласидандир. Ўтган беш йиллик мобайнида 20 миллиондан кўпроқ буюртма бажо келтирилди. 1981 йилнинг асосий техника-иқтисодий ва молиявий кўрсаткичлари бўйича саккиз ойлик план муваффақиятли адо этилди.

Коллективимиз менга катта ишонч билдириб, Октябрь районига депутат қилиб сайлаган, 116-сайлов округидан сайловчилар менга кўпгина наказлар беришган. Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайловлардан буён депутат сифатида район Совети қошидаги доимий депутатлик комиссияси билан биргаликда бир талай масалаларни амалга оширдик. Жумладан, план-бюджет доимий комиссиясининг мажлисига район территориясида жойлашган корхоналар молиявий-хўжалик фаолияти тўғрисида, шунингдек план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши, район территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлигини ўтказиш тўғрисида материаллар тўпланди. Биркитилган участкаларда тартиб ўрнатиш ҳамда супириндиларни шаҳар чеккасига элтиб ташлаш учун автотранспорт ажратиш юзасидан ишлар олиб борилди.

116-сайлов округида истиқомат қилувчи сайловчиларнинг наказларини бажариш юзасидан тадбирлар амалга оширилди. Масалан Беҳзод кўчасига асфальт ётқизилди. Келаси йили Уйғур маҳалласида истиқомат қилаётган аҳоли хонадонларидан чиқаётган чиқинди сувларни марказий канализацияга улаш юзасидан берилган наказ амалга оширилади. «Узтрансэкспедиция» бошқармасининг коллективи халқ депутатлари Октябрь район Совети ижроия комитети томонидан районни намунали районга айлантириш юзасидан белгиланган тадбирларни амалга оширишда фаол қатнашмоқда.

Шаҳримиз, шунингдек Октябрь райони территорияси йилдан-йилга ободонлашиб ва кўркамлашиб бормоқда. Районимиз шаҳар марказига жойлашган. Шунинг учун ҳам у доимо кўркам ва озода бўлиши керак. Лекин бир нарса унинг ҳуснига доғ бўлиб тушмоқда. Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллиги номли кўча шаҳримизнинг энг кўкаламзор ва чиройли кўчаларидан бири бўлиб қолди. Лекин кўчанинг икки четидаги дарахт ва гулларга нисбатан хўжасизларча муносабатда бўлинаётганлиги кишини ташвишлантирмоқда. Оғир юкли автомобиллар ғилдираклари остида ёш ниҳоллар ва гул кўчатлари босилиб, нобуд бўляпти. Тунлари кўча ҳаракати қоидасига риоя қилинмаган ҳолда белгиланмаган жойларда автомобиллар «тунаб» чиқади. Ана шу территориялар учун мутасадди бўлган кишилар бу масалада жон куйдиришлари ва тартиб ўрнатишлари керак. Токи шаҳримиз ва районимиз намунали номини олишга муносиб бўлсин.

Ш. ОСМОНОВ,
«Узтрансэкспедиция» аҳолига транспорт-экспедиция хизмати кўрсатиш республика ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи, Октябрь район Совети депутати.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Уйчи районида қурилаётган бройлер фабрикаси янги инкубаторида дастлабки жўжалар очирилди. Паррандачилик фабрикаси келгуси йилнинг бошидан ишга туширилади. Фабрика қувватларни тўла ўзлаштирганидан сўнг ҳар йили савдо шахобчаларига 3 миллион дона бройлер етказиб туради.

* * *

Андижон районидаги «Андижон» совхозининг асаларичилари жуда кўп асал олдилар. Улар йил бошидан буён 600 центнер асал олиб, ўзларининг социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари адо этдилар. Хўжалик асаларичилари асал тўплашни давом эттирмоқдалар.

* * *

Хива районидаги Ленин номли колхозда типовой ҳаммом ишга туширилди. Бу ҳаммом хўжалик йўли билан салкам бир ярим йил мобайнида қуриб битказилди. Янги ҳаммомнинг қозонхонаси табиий газ билан ишлайди, 500 куб метр сув сақлаш учун ҳовуз бор. Шу йилнинг охиригача Хоразм колхоз ва совхозларида яна тўртта шундай ҳаммом ишга туширилади.

* * *

Сирдарё областида тўрт юз нафар йигит ва қиз пахта териш машиналарининг механик ҳайдовчилари сафларига келиб қўшилишди. Улар «Голодностепстрой»га қарашли 1-ўқув комбинатини тугаллаб чиқдилар. Ёш «капитанлар» Турғун Аҳмедов номли, Ғанишер Юнусов номли, Охунбобоев номли совхозларда ва бошқа хўжаликларда «зангори кема» штурвалларини бошқарадилар.

* * *

Намангандаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» шойи газламалар комбинатининг медицина-санитария қисми штатида янги лавозимлар пайдо бўлди. Бу ерда гематология бўлими ва бальнеотерапия клиникаси, клиника ҳузурида эса сув ва балчиқ билан даволаш физиотерапия кабинетлари очилди.

(ЎзТАГ).

Мамет Билоловнинг Тошкент асбобсозлик заводида меҳнат қилаётганига 38 йил бўлди. Бу ишчи корхонанинг энг малакали ремонтчи-слесарларидан ҳисобланади. Мамет ака узоқ йиллик меҳнат фаолияти мобайнида кўплаб шогирдлар тарбиялади. Шунинг учун ҳам ветеран ишчининг ҳамкасблари ўртасидаги обрў-эътибори юқори. У «Шавкатли меҳнати учун» медали ва Фахрий ёрлиқлар билан тақдирланган.

СУРАТДА: М. Билолов.

КОРХОНА МУЗЕЙИДА

Тошкент тўқимачилик комбинати қошида тарих ва меҳнат шон-шуҳрати музейи ўз фаолиятини бошлаганига ўн йил бўлди. Ана шу давр ичида унинг турли бўлимларида икки мингдан зиёд нодир экспонат тўпланди. Бу экспонатлар республикамизнинг тўнғич тўқимачилик корхонаси қандай бунёд бўлганлиги, у ерда меҳнат қилган фидойи кишилар ҳақида ҳикоя қилади.

БУГУН

ана шу музейда ташкил этилган кўргазма тўқимачиларга меҳнат қилиши, уларнинг дам олиши, саломатлигини яхшилаши, касбини, маҳоратини ошириши бўйича яратиб берилган қулайликлар ҳақида батафсил ҳикоя қилади.

Зулайҳо кўчасининг жамоли

Қорасув турар жой массивидаги Зулайҳо кўчасининг жамоли очилмоқда. Ҳозир бу ерда «Гордорстройремонт» трестига қарашли 3-ремонт-қурилиш бошқармасининг йўлсозлари ишлашмоқда. Улар ана шу кўчанинг давомини қуриб, ҳалқа йўл билан туташтиришяпти.

Бу Қорасув массивидан чиққан транспорт воситаларининг Луначарское шоссесига ўтиши учун қулайлик яратади.

Бошқарманинг Д. Чанджалис бошчилигидаги бригадаси ишчилари эса Б. Хмельницкий кўчасидан то Фарҳод кўчасигача давом этувчи транспорт йўлининг янги қисмини қуришга киришдилар. Бу йўлнинг очилиши Шота Руставели кўчасидаги қатновни бирмунча камайтириш имконини беради. Йўлсозлар бу ерда ирригация тармоқлари ва ёритиш жиҳозларини ҳам ўрнатиб, жами 2 миллион сўмлик иш бажаришади.

МУЗЕЙДА СЕМИНАР

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида Тошкент шаҳар Куйбишев район мактаблари педагогларининг «Мактаб ва эстетик тарбия» мавзуига бағишланган семинари бўлиб ўтди. Педагоглар музей илмий-оқартув ишлари бўлими мудири Ф. Ф. Шевниковнинг «Мактаб ва эстетик тарбия»га бағишланган докладини тинглади-лар. Санъатшунос Л. Дербишева «Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи» мавзуидаги лекциясини семинар қатнашчиларига рангли кўрсатувлар иштирокида ўқиб берди.

М. АҲМЕДОВ.

• Қурилиш майдонларида

БРИГАДА МАЖБУРИЯТИ

БУГУН

«Главташкентстрой»га қарашли 9-қурилиш бошқармасининг коммунист Анатолий Чернишев бошлиқ қурувчи-монтажчилар бригадаси Октябрь райони «Марказ—14» кварталида янги давлат банки биноси қурилишини, бошлаб юборди. Қурувчилар бу объектни октябрь ойи охиригача фойдаланишга тахт қилиб қўйиш мажбуриятини олишган.

Бригада бундан олдин янги типдаги замонавий мактабни сифатли қилиб қурган эди. Бу мактаб 1072 ўринга мўлжалланган бўлиб, бригада унда салкам 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

Шу кунларда А. Чернишев бригадаси Ҳ. Ўроқбоев бошлиқ комплекслашган бригада билан мусобақалашмоқда. Иккала бригада декабрь ойига қадар 112 минг сўмлик қурилиш ишларини бажариш учун курашмоқда.

Айниқса, С. Абдуллаев, С. Мирзаев, С. Худойбердиев, А. Шарипов сингари қурувчилар меҳнати таҳсинга лойиқ бўлмоқда.

Б. ХОЛДОРОВ.

КЎРКАМ БИНО

Шаҳримизнинг Киров районидаги Хуршид кўчаси кун сайин гўзаллашиб бормоқда. Келгусида бу кўча Бўзсув канали устида ҳозир қурилаётган янги кўприк битказилгач Октябрь районидаги Аҳмад Дониш кўчасига туташтирилади. Кўча орқали трамвай-троллейбус ҳаракати йўлга қўйилади.

Шу кунларда Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 11-«Висотстрой» трестининг қурилиш коллективлари ушбу кўча ҳуснига-ҳусн қўшадиган янги комплекс — Ўзбекистон ДОСААФ Марказий комитетининг маъмурий биносини фойдаланишга топширишга тайёрлашмоқда.

Объектда трестнинг 1-қурилиш бошқармаси, пардозлашга ихтисослашган 76-қурилиш бошқармаларининг меҳнат коллективлари унумли иш олиб боришяпти. Тез орада бу бино Киров районидаги «Марказ-6» квартали қиёфасига янги гўзаллик бахш этади.

64 ОИЛА ВА 76 МАШИНА УЧУН

Пойтахтимизнинг Лоҳутий ва Кафанов кўчалари туташган жойда ажойиб турар жой комплекси қурилиши олиб бориляпти. Лойиҳаловчилар 64 хонадонга мўлжалланган тўққиз қаватли бинонинг ён томонида 76 машина учун ер ости гаражи қурилишини ҳам кўзда тутишган. Бугунги кунда ҳар иккала объект қурилиши жадал олиб бориляпти. Негаки, ер ости гаражи устида шу уйда истиқомат қилувчи аҳоли фарзандлари учун болалар ўйнайдиган кенг майдонча ҳам ташкил этилади.

Шу кунларда 11-«Висотстрой» трести 1-қурилиш бошқармасининг Олег Матвеев бошлиқ комплекс бригадаси звенолари ер ости гаражи устини ёпиб бўлишди. Турар жой биносининг битта блокида ҳам конструкциялар асосан монтаж қилиниб, иккинчи блок қурилиши бошлаб юборилди. Ер ости гаражи бўлган ушбу осмонўпар бино келгуси йили комплекс равишда фойдаланишга топширилади.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

НОН ҲАҚИДА СУҲБАТ

Яқинда Ф. Энгельс номидаги Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг француз тили факультетида ўтказилган суҳбат ризқ-рўзимиз — нонга бағишланди.

Бу каби суҳбатларнинг ўтказилиши бежиз эмас, албатта. Нон азалдан азиз ҳисобланиб келган. Бугунги кунда ноннинг қадр-қиммати янада азиз ва эъзозлидир.

Нон ҳақида ўтказилган суҳбатда институтнинг катта ўқитувчиси, педагогика фанлари кандидати Муҳаббат Даминова, француз тили факультети методисти, методика кафедрасининг катта ўқитувчиси Анвар Каримовлар иштирок этиб, табаррук нонни эъзозлаш ҳақида гапирдилар.

Шунингдек, студентлардан Х. Аҳмедова, Т. Эрдонов, И. Чориев, А. Нуруллаева, Р. Санақулова, А. Абдусаматовлар ҳам нон ҳақида ва унинг азизлиги ҳақида фикр юритишди.

Н. ХУДОЙҚУЛОВ.

СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводининг ишчилар шаҳарчаси тобора қомат кериб, гўзаллашиб бормоқда. Бу ерда йил сайин янгидан янги турар-жой бинолар, маданий-маиший объектлар қуриб битказиляпти.

Суратда: тракторсозлар шаҳарчасида янги фойдаланишга топширилган турар жой бинолари.

М. Нуриддинов фотолари.

Ўзбекистон—Ноқоратупроқ зонага

Дўстона ёрдам

ВЛАДИМИР. Ўзбекистон мелиораторлари отряди Владимир ўлкасига келди. Самарқанд, Андижон, Қарши ва республиканинг бошқа шаҳарларидан уч юздан ортиқ мутахассис ва ишчилар бу ерга келдилар. Улар мелиорация қурилишида ва Ноқоратупроқ зонани комплекс ўзлаштиришда ўлка меҳнаткашларига ёрдам берадилар. Бизни самимий ва хушнудлик билан кутиб олдилар, —деди ТАСС мухбири билан суҳбатда янги ташкил этилган «Узвладимирводстрой» трестининг бошқарувчиси М. Пўлатов. — Республикамиз меҳнаткашлари Ноқоратупроқ зона қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида етарли тажриба тўплаганлар. Янги корхона ташкил этилганлиги — Тошкентни қайта тиклашда, саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда берилган ёрдам учун Ўзбекистон меҳнаткашларининг миннатдорчилик белгисидир. Владимир трактор заводининг ходимлари ўз вақтида Тошкент трактор заводида ишлаб чиқаришни йўлга қўйишда кўмаклашган эдилар.

Ўзбекистонлик мелиораторлар Юрьевец посёлкасида ишлаб чиқариш базаси қурадилар, устахоналар, автобаза ва уй-жойлар бунёд этадилар. Шу беш йилликда трест 13 минг гектардан кўпроқ ернинг захини қочиришни, салкам 6 минг гектар суғориладиган майдонни фойдаланишга топширишни, йигирма саккиз минг квадрат метр уй-жой қуришни мўлжалламоқда.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

БАЛИҚ ОВЛАШ МАВСУМИ

ПРАГА. Чехословакиянинг асосий балиқчилик базаси бўлган Жанубий Чехиянинг сув ҳавзаларида кузги балиқ овлаш мавсуми бошланди.

Бу йил майдони 30 минг гектардан ошадиган 4 мингта ҳовуз ва кўлларда балиқ овланади.

Асосан зоғарабалиқ овланади. Бу балиқ кўл ва ҳовузларда 90 процентни ташкил этади.

Жанубий Чехия Чехословакия балиқчилигининг маркази бўлиши бежиз эмас. Бу ерда XVI—XVII асрлардаёқ кўл ва ҳовуз хўжалигининг самарали системаси барпо этилган эди. Ноёб табиий шароитлар бунга ёрдам берди. Шу туфайли балиқ жуда мазали бўлади. Халқ ҳокимияти йилларида балиқчилик гуркираб равнақ топди. Эндиликда балиқчилик қатъий илмий асосда олиб борилмоқда, балиқчиларнинг меҳнати эса механизациялаштирилган.

Балиқни урчитишнинг янги методлари, жумладан катакларда урчитиш усули тармоқда тобора кенг жорий этилмоқда. Бунда балиқ ҳажми 10 куб метр келадиган катакларда боқилади. Балиқларнинг мунтазам равишда озиқлантирилиб турилиши уларнинг анча тез ўсишига ёрдам бермоқда.

КУКУН МЕТАЛЛУРГИЯСИ РИВОЖЛАНМОҚДА

СОФИЯ. Болгар ва совет мутахассислари ҳамкорликда металл кукунидан буюмларни иссиқ ҳолда штамповкалаш технологиясини ишлаб чиқишди. Бу эса деталларнинг пишиқлиги ва сифатини анча ошириш имконини бермоқда. Бу технологияни саноатда ўзлаштириш БХРда шу йилнинг ўзидаёқ бошланади.

Кукун металлургияси— Болгария халқ хўжалигига нисбатан ёш, лекин истиқболли тармоғидир. Кукун металлургияси металлар ва уларнинг қотишмаларидан кўп процент— тахминан 99 процент фойдаланишни таъминлайди. Ана шу метод ёрдами билан мураккаб шаклдаги деталларни тайёрлаш мумкин бўлади. Бундан ташқари, электр энергиясини сарфлаш қарийб икки баравар қисқаради, атроф муҳитнинг ифлосланиши камаяди, меҳнат унумдорлиги ошади.

Ҳозирги вақтда Болгария машинасозлигида, электротехникасида, медицина ва қишлоқ хўжалигида кукун металлургияси методлари асосида буюмларнинг бир мингдан кўпроқ тури ишлаб чиқарилмоқда. Ҳозирги саккизинчи беш йилликда ва бундан кейинги беш йилликда зарур кукунлар ва аралашмаларниқ ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш режалаштирилмоқда.

«Бабольна кунлари»

БУДАПЕШТ. Бабольна — Венгрияда энг йирик бўлган қишлоқ хўжалик комбинати маркази ҳисобланган қишлоқ номигина бўлиб қолмай, шу билан бирга илғор тажриба синоними ҳамдир.

Республикадаги давлат хўжаликлари ва қишлоқ хўжалик кооперативларининг мутахассислари деҳқончилик ва чорвачиликнинг янги методлари билан танишмоқ учун, қишлоқ хўжалигида илм-фаннинг сўнгги ютуқлари қандай қўлланилаётганлигини билмоқ учун ҳар йили «Бабольна кунлари»да қатнашиш учун бу ерга келадилар. Бу йил анъанавий учрашувда қатнашмоқ учун Венгриянинг турли томонларидан ва чет эллардан 18 минг киши келди. Бу йил ўтказилаётган «кунлар» учун тайёрланган кўргазмада Венгриянинг ва чет мамлакатларнинг 140 экспонати намойиш қилинмоқда.

Бабольнадаги қишлоқ хўжалик комбинати социалистик мамлакатларнинг хўжаликлари билан кўп йиллардан буён муваффақиятли ҳамкорлик қилмоқда. Масалан, Словакияда венгер ҳамкасблар ишлаб чиққан саноат технологияси асосида 12 минг гектар майдонда маккажўхори етиштирилади.

Венгрия комбинатининг мутахассислари тажриба далаларида бир неча йилдан буён гектар бошига 150 центнердан ана шу экин ҳосилини етиштириб олмоқдалар. Бир минг гектар майдондаги массивда гектар бошига 106 центнердан муттасил ҳосил олишга эришилди.

Бу корхона Совет Иттифоқининг Киев ва Есентуки, Днепропетровск, Барановичи ва Ужгород шаҳарларидаги паррандачилик фабрикалари учун машина-ускуналар етказиб берди.

ҲАМКОРЛИК РАМЗИ

КОБУЛ. Кобулда совет мутахассисларининг ёрдами билан қурилган янги нон заводи фойдаланишга топширилди. Корхонани очиш муносабати билан ўтказилган митингда, министрлар, жамоат ташкилотларининг намояндалари, қурувчилар, совет мутахассислари иштирок этдилар.

Митингда Афғонистон савдо министри М. Х. Жалалар, афғон қурувчилари ва ишчилари сўзга чиқиб, Совет Иттифоқи беғараз қардошлик ёрдами бергани учун унга миннатдорчилик изҳор этдилар. Улар янги завод ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстлик ва самарали ҳамкорликнинг яна бир ёрқин намунаси эканлигини уқтириб ўтдилар.

Белгиланган муддатдан икки ой илгари ишга туширилган корхонада 250 дан кўпроқ энг замонавий технология ускуналари монтаж қилинди ва созланди. Нон ишлаб чиқариш соҳасидаги ҳамма асосий жараёнлар механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган.

Кобулда янги нон заводининг қурилганлиги миллий афғон кадрларини тайёрлаш учун яхши мактаб бўлди.

ЎРИБ-ЙИҒИБ ОЛИНМОҚДА

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясининг асосий ғалла кони бўлган Селенгин аймоғида донли экинларнинг ўрим-йиғими якунловчи босқичга кирди. «ЕРО» давлат хўжалигининг меҳнаткашлари давлатга дон сотиш планини ошириб бажарганликлари тўғрисида ҳозирдаёқ рапорт бердилар. «Дархан», «Зунхара», «Орхон», «Номгон» хўжаликларининг ва кўпгина бошқа хўжаликларнинг деҳқонлари далалардан сўнгги центнер ғаллани ташиб олмоқдалар.

Бу йил Селенгин аймоғида мўл ҳосил етиштирилди. Кўпгина хўжаликларнинг механизаторлари бир гектар ердан аввалги ўрим-йиғим мавсумидагига нисбатан ўртача ҳисобда қарийб 5 центнер дон кўп йиғиштириб олмоқдалар.

Ўрим-йиғимнинг аниқ-пухта ташкил этилганлиги бу кампаниянинг муваффақиятли ўтишига кўп жиҳатдан ёрдам бермоқда.

Аввалги йилларда бўлганидек, бу аймоқнинг ҳамма жойида Ставрополь ғаллакорларининг тажрибаси жорий этилмоқда. Масалан, шу кунларда аймоқ далаларида 30-дан кўпроқ ўрим-йиғим ва транспорт отрядлари муваффақиятли равишда ишламоқда. Давлат хўжаликларида агитация-ахборот марказлари ишлаб турибди. Бу марказлар меҳнаткашларни ўрим-йиғимнинг бориши, ишлаб чиқариш илғорларининг муваффақиятлари. МХРП XVIII съезди қарорларини бажариш белгиси остида ташкил қилинган социалистик мусобақанинг далаларида авж олдирилиши билан таништирмоқда.

ИШСИЗЛАР ЯНАДА КЎПАЯДИ

ВЕНА. Австрия иқтисодий тадқиқотлар институтининг маълум қилишича, мамлакатдаги кўпчилик саноат тармоқларидаги турғунлик ишчиларни иш билан таъминлаш проблемасини янада кескинлашувига олиб келади. Институт мутахассисларининг ҳисоб-китобига кўра, 1982 йилда мамлакатда бутунлай ишсизлар сони яна 9 минг киши кўпайиб, кейинги ўн икки йил ичида рекорд даражага — 76 минг кишига етади.

КАМБАҒАЛЛАРГА МАДАД

ДЕҲЛИ. Кейинги уч йил ичида ҳиндистонлик камбағалларнинг қарийб беш миллион оиласи мамлакатда амалга оширилаётган қишлоқ районларини комплекс ривожлантириш программаси доирасида давлатдан ёрдам олди. Батракларга ва ерсиз деҳқонларга қорамол сотиб олиш, кооператив сутчилик ва паррандачилик хўжаликлари, ҳунармандчилик устахоналари ташкил этиш учун узоқ муддатли имтиёзли қарзлар берилмоқда. Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш олтинчи беш йиллик плани (1980—1985 йиллар) давомида программа доирасида яна 15 миллион камбағал оиласига ёрдам берилади.

Берлин «Алекс»и шаҳар аҳолиси ва унинг меҳмонларининг энг севимли дам олиш жойидир.

АНД—ТАСС фотоси.

Муҳим ташаббус

УЛАН-БАТОР. МХРП Марказий Комитетининг органи «Унэн» газетасининг ёзишича, уруш хавфини тугатиш учун, кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш учун кураш— Совет Иттифоқи, бутун социалистик ҳамдўстлик ташқи сиёсий фаолиятининг бош йўлидир. Совет Иттифоқининг БМТ Бош Ассамблеяси XXXVI сессияси муҳокамасига киритган янги таклифи бунинг яққол тасдиқидир. Бу таклиф «Ядро фалокатининг олди олинсин» деган Декларацияни қабул қилишни кўзда тутади. Бу ҳужжат Совет Иттифоқининг тинчлик учун кураш масалаларига нақадар зўр масъулият ва принципиаллик билан ёндошаётганини, бутун инсониятнинг келажаги тўғрисида ғамхўрлик қилаётганини яна бир карра тасдиқлайди, деб таъкидлайди газета. Декларациянинг қабул қилиниши термоядро фалокатининг олдини олиш учун курашгагина жуда катта ҳисса қўшиб қолмай, шу билан бирга Вашингтон маъмурияти ўтказаётган тўхтовсиз қуролланиш пойгасига чек қўйишга ҳам катта ҳисса қўшади.

ЛОНДОН. Буюк Британия Коммунистик партиясининг Бош Секретари Гордон Макленнан Совет Иттифоқининг БМТ Бош Ассамблеясида ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатган давлатлар ва давлат арбоблари инсониятга қарши жуда оғир жиноят содир этган бўладилар, деб эълон қилувчи Декларацияни қабул этиш тўғрисидаги таклифини ўз вақтида кўрсатилган муҳим ташаббус деб таърифлади.

У ишонч билдириб айтдики, тўла ва ёппасига қуролсизланиш йўлидаги биринчи қадам сифатида ядро қуроллари устидан контроллик ўрнатилишини тобора қатъият билан талаб қилаётган Ғарбий Европа халқлари Совет Иттифоқи ўртага қўйган тинчлик таклифларини маъқуллаб кутиб оладилар.

* * *

ВАШИНГТОН. Совет Иттифоқининг ядро фалокатининг олдини олиш тўғрисида БМТ Бош Ассамблеяси муҳокамасига тақдим этган таклифлари инсоният бошида пайдо бўлган уруш хавфини камайтиришга, халқаро кескинликни юмшатишга шубҳасиз кўмаклашади. Американинг таниқли жамоат арбоби, янги ташқи ва ҳарбий сиёсат учун коалиция раҳбарларидан бири С. Дэгот шу фикрни айтди.

Ядро урушининг олдини олиш, деб таъкидлади у, Европа қитъасидаги кескинликни юмшатишга кўп жиҳатдан боғлиқ, чунки бу ерда анчагина миқдордаги ядро қуроллари тўплаб қўйилган. Шу муносабат билан Совет Иттифоқи башарти Ғарбий Европада ўртача олисликка учадиган ядровий воситалар қўшимча равишда жойлаштирилмаган тақдирда, СССРнинг Ғарбий районларидаги ўртача олисликка учадиган ядровий воситалар миқдорини ҳозирги даражага нисбатан қисқартиришга тайёр эканлигини изҳор қилганлиги ғоят ижобий ҳолатдир.

ЁДИНГДАМИ, АЙТЧИ,
СЕН ТУҒИЛГАН ОН
БАРЧА ХАНДОН ЭДИ,
СЕН ЭСА ГИРЁН.
ШУНДАЙ ЯШАГИЛКИ,
КЕТАР ЧОҒИНГДА
БАРЧА ГИРЁН ҚОЛСИН,
СЕН БОРГИЛ ХАНДОН.

Абдураҳмон ЖОМИЙ.

Одоб-ахлоқ ҳақида

оқшом суҳбатлари

№18

Оила даврасида

Тошюрак фарзандлар

Фарзанд — ота-онанинг суянган тоғи, ишонган боғи, ҳаётининг давомчиси. Ҳар бир ота-она ўз фарзандининг жамият учун яхши инсон бўлишини орзу қилади. Бунинг учун бутун меҳрини, куч-қувватини сарфлайди. Юксак меҳр-муҳаббат эвазига дилбанди яхши инсон бўлиб, раҳмат эшиттирса ота-она ҳам, эл-юрт ҳам рози. Акси бўлса-чи, диллар шикастланади. Нуроний бир она (исмларини қўшмайман) ҳам шундай эзгу орзу-умидлар билан фарзандларини ўстирган. Онанинг ўғил-қизлари у орзу қилгандек одам бўлиб етишишди. Лекин, афсу-надоматлар бўлсинки, фарзандлар меҳр-оқибатсиз бўлиб чиқишди. Мана ўша онажоннинг дил сўзлари ёзилган мактублар:

«Замонамиз тинч. Ҳаётимиз фаровон. Партия ва ҳукуматимиз биз пенсионерларга катта ғамхўрлик қилмоқда. Бундай замонда ҳеч бир киши оч ҳам қолмайди, яланғоч ҳам. Лекин баъзи бир ноҳақликлар киши ҳамиятига тегади. Баъзи вақтларда менинг фарзандим йўқ дейман. «Казо-казо» фарзандларим мен учун йўқ бўлиб қолади.

Икки ўғлим ва бир қизим бор. Уларнинг дадалари урушдан қайтмаган. Мен фарзандларимни оҳларига озор бермай, бекамукўст катта қилдим. Кўз ёшларини оқизмасликка, отасизликларини билдирмасликка ҳаракат қилдим. Шулар ўқишсин, илмли бўлишсин, деб жонимни жабборга бердим. Орзуларим сароб бўлмади. Улар илмли, элда эътиборли, обрўли одам бўлишди. Улар олдида бир гуноҳ иш қилганим йўқ, юқумли дардим ҳам йўқ, билмайман, негадир ҳамма фарзандим тошюрак бўлиб қолди.

Катта қизим Насиба касалхонада ҳамшира бўлиб ишлайди. Келин ва куёвли. Невара ҳам кўрган. Сўнгги вақтларда бола-чақалари билан бўлиб, мени эсидан чиқарган. Мен уни соғинаман, олдига столмайман. Бир қўл ва бир оёғим яхши ишламайди. Буни у билади...

Катта ўғлим Акмал домда туради. Мактаб-интернатда дарс беради. Хотини Мунира — боғча мудираси. Фарзандлари бор. Мени келиб кўришга вақтлари йўқ эмиш.

Кенжам — Акрамжон мен билан бирга эди. Ер қимирлаганда шаҳар ҳовлимиз бузилиб бу ердан участка олдик (бу участка менинг номимда). Кундузи палаткада бола боқардим. Кечалари эса Акрамжон билан лой қилиб, ғишт қуярдик. Қурилиш материалларини ҳам мен топиб келар эдим. Ўғлим билан келиним ўқишар эди. Йиллар ўтиб, қийинчиликлар ортда қолди. Менинг елиб-югуришларим ва кучим билан беш хонали участка тайёр бўлди. Дадажониси урушда ўлганлиги учун навбатсиз телефон ҳам олдик. Бу орада Акрамжон ўқишни тугатиб, ишга жойлашиб ҳам олди. Давлатнинг енгил автомашинаси хизматида. Ўзининг ҳам «Жигули»си бор.

Бугунги кунда ўзим кўмаклашиб қурган шундай катта уйга биргина мен сиғмай қолдим. Айб ўғлимдами, келинимдами ёки уларнинг «катта» мансабларидами, бунисини билмайман. Бир ҳовлида туриб, невара суюшга зорман. Улар ҳам менга зор. Ўғлим билан келиним йўқ вақтларда неваралар ёнимдан кетишмайди. Онасининг овози келди дегунча, олдимдан қочиб кетишади. Урушган одамдай гаплашмаслигим керак. Ўғлимга гап очгудек бўлсам: «Ойи, келин сизники. Ўзингиз келишиб олинг. Сизларга қози бўлишдан бошқа ишим йўқми?» — деб оғзимга уради.

Тунов куни Акрамжоннинг туғилган куни эди. Эшикни очиб ҳовлига чиқдим. Остонага кимдир чиқиндиларни тўкиб қўйибди. «Қитмирлигингни шу бугун қилмай қўя қолсанг (ёшига ярашмаган бундай қилиқ келиним Фаянинг ҳар кунги одати) нима қилар эдинг», деб кўнглим зил кетди. Ҳовлида одамлар — уларнинг ошна-оғайнилари кўп эди. Ҳеч кимнинг мен билан иши йўқ. Секин ғимирлаб юриб, тоғорадаги усти очиқ қолган гўштни кўриб қолдим. Холодильникка олиб қўяй десам, кўтара олмайман:

— Акрамжон! Кел, болам. Мана шу гўштни олиб қўй, — дейишимни биламан, ўғлим шундай бобиллаб бердики, дилим қаттиқ шикастланди. Кўнглим бузилиб кўчага чиқдим. Дарвоза ёнида Акмалжон шофёри — бир йигитча билан гаплашиб турибди. Унинг бу ёнида эса куёвимнинг «Москвич»и турибди. Демак, болаларимнинг ҳаммаси шу ерда. Наҳотки мен билан кўришгилари ҳам келмаса? Қизим-чи. Ахир у ҳам мендек она-ку! Улар нега бундай қилишаяпти. Нима учун? Ёзда дам олгани кетсалар, она керак бўлади-ку...

Майли, шулар яйраб-яшнаб юрсалар бўлди. Қорада кўрсам қорним тўқ. Вақтим етиб қазо қилсам ҳужрамда қолиб кетмасам бўлди.

Баъзан хаёл суриб тунни тонгга улайман. Маҳалла активларига арзу ҳол қилайми? Иш жойларига шикоят қилиб борайми? Тегишли идораларга ариза ёзайми? У ёғи нима бўлади? Иш жойларида ҳайфсан оладилар ёки лавозимларидан тушадилар. Активлар насиҳат қиладилар. Лекин, бу билан бемеҳр, беоқибат фарзандларим бундан ҳам яхшироқ «ҳурмат» қилишади. Ахир уларга мансаб керак-ку! Ариза ёки шикоят билан уларнинг қалбига меҳру-оқибат сола олмайман, ўзида бўлмагандан кейин қийин экан.

Хаёллар билан бошим ғовлаб кетади. Ич-ичимдан эзилиб, ўзимга ҳам, шундай муҳитда яшаб турган невараларимга ҳам ачиниб кетаман. Қуш уясида кўрганини қилади деганларидек, невараларимнинг келгусида нималар (ота-оналарига) қилишлари мумкинлигини хаёлан ҳис қиламан-у, Акрамжон билан келинимга ҳам ачинаман. Ахир вақт тўхтаб турмайди-да. Ҳаёт тарозуси шундай аниқ ишлайдики, сарҳисобни тақдир ўзи чиқаради...»

Онанзорнинг надоматлар билан ёзган бу мактубини ўқиб, ўйланиб қолдим: фарзанд ҳам онага шу қадар бемеҳр, тошюрак бўладими?! Она бечоранинг гуноҳи нима? Онасини хор қилган кимса ҳеч сўзсиз хор-зор бўлади-ку!

Мен бу ерда онанзорнинг илтижосини бажо келтириб, фарзандларининг исмларини ўзгартирдим. Яхшига бир ишора етади. Зора она мактубини ўқиб фарзандларининг тошюраклари эриса...

Мастура ИНОЯТОВА.

КЕКСА АВЛОД МАСЛАҲАТИ

Ҳулқига бепарво бўлманг

Айтилган сўз — отилган ўқ, дейдилар. У ёҳуд дилни жароҳатлайди, ёҳуд дардни даволайди. Ўйламай-нетмай айтиладиган шундай сўзлар ҳам борки, киши ҳатто ўзининг кимлигини (салбий маънода) ошкор қилиб ҳам қўяди. Яқинда автобусда бўлиб ўтган бир воқеа кўплар қатори мени ҳам ўйлантириб қўйди, қаттиқ ранжитди.

Сағбон кўчасидан ўтадиган 59-маршрутда қатновчи автобус Қўштут бекатига келиб тўхтади. Йўловчилар гур этиб автобусга чиқа бошлашди. Олдинги эшикдан чиққан кекса бир аёл автобус тутқичини бемажолгина ушлаб, ўриндиқларга кўз югуртириб чиқди. Ҳамма жойлар банд. У бировдан жой сўрашга истиҳола қилдими, одамлардан кўзини олиб қочди. Тик қолган кампирни кўрган баъзи йўловчилар безовта бўлиб қолишди. Шунда кампир ўриндиқда онаси билан ёнма-ён ўтирган ўн-ўн бир ёшдаги боланинг елкасига аста туртиб:

— Ўғлим, бувингларга жой бермайсанми? — деди.

Бола «бу бегона аёл қандай қилиб менга буви бўлсин» дегандек унга лоқайд бир қаради-да, истар-истамас ўрнидан турмоқчи бўлди. Шунда онаси унинг елкасидан босиб, жойига ўтказди.

— Турма. Кампир бироз тик кетса ҳеч нарса қилмайди. Биз охиригача борамиз, — деса бўладими.

Кутилмаган бу муомаладан ҳамма ҳанг-манг бўлиб қолди. Кампирга жой бўшатган ўрта ёшлардаги киши бир онага, бир болага қараб ҳайратдан нима дейишини билмай турганди, кампир унинг кўнглини кўтарган бўлди:

— Хафа бўлманг, болам. Ҳурмат қилган — ҳурмат топади!

— Бундай қилиш яхши эмас-да, онажон. Ўзидан катталарни, айниқса, кексаларни ҳурмат қилиш керак-ку, ахир?!

Ҳа, катталарни, кексаларни ҳурмат қилиш ёшлар учун ҳам қарз, ҳам фарз. Айниқса, ёшликдан болаларни одоб-ахлоққа ўргатиш ота-онанинг муқаддас бурчи саналади. Аммо турмушда гоҳо юқоридагидек воқеаларни, ота-оналарни кўриб кишининг кўнгли ранжиб ҳам туради. Айтингчи, шу ўринда она ўз ўғлига гўё меҳрибон бўлган бўлиб, унга тўғри тарбия бердими? Йўқ, у ўз ножўя хатти-ҳаракати билан ёш фарзанди онгини одамларга ҳурматсизлик, андишасизлик оғуси билан заҳарлади, у ўз ўғлига ҳатто кекса кампирни ҳурмат этишликни ҳам раво кўрмади. Ахир бундай она тарбиясини топган бола кейин ким бўлади?

Оила, хонадон — бола тарбиясида муқаддас бешик саналади. Аммо бир оила иккинчисига сира ўхшамайди. Улар орасидаги фарқ қанчалик катта-кичиклигидан қатъий назар, улар асосан икки даврани ташкил этадилар — катталар ва кичиклар. Болалар биринчи дунёвий билимларини биздан, оиладаги катта кишилардан ўрганадилар. Боланинг яхши ёки ёмон билим олиши, бола онгининг қандай ва қай тарзда шаклланиши авваламбор ҳар бир оиладаги конкрет муҳит, шарт-шароитларга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Оилада тарбия қай йўсинда кечаётганини боланинг юриш-туриши, гап-сўзи ва ўзини тутишидан ҳам билиб олса бўлади. Яхши оилада тарбияланаётган бола қиёфасида, одатларида шубҳасиз гўзал фазилат, хислат белгилари акс этиб туради. Бундай болалар қўполлик, қўрслик, сўкиниб гапиришлик, ножўя қилиқлар қилиш каби ярамас одатлардан йироқдирлар.

Бола боғча ва мактабга қатнай бошлаши биланоқ кўпгина ота-оналарда кечириб бўлмас хотиржамликка берилишни сезиш мумкин. Улар ёш ўғил-қизлари тарбияси учун бутун масъулиятни боғча ва мактаб коллективига ағдариб, ўз муқаддас бурчларини гоҳо унутиб қўядилар. Ўз фарзандларида бирон ножўя хатти-ҳаракатни сезган тақдирда эса, ҳатто боғча ёки мактабга даъво қилиб ҳам борадилар. Ваҳоланки, бундай ота-оналар аслида ўз фарзандлари тарбияси ҳақида тегишинча қайғурмайдилар, йил мобайнида бирон марта ҳам мактабга бормайдилар, боланинг ўқиши, давоматини суриштирмайдилар. Шундай ота-оналар борки, улар атайлаб чақиртирилганда ҳам мактабга боришга, педагоглар билан бир муддат суҳбатлашиб қайтишга бўйинлари ёр бермайди. Ахир бу бола тарбияси учун ўтакетган бепарволик эмасми?!

Мактаб ва оила ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик муносабати ўрнатилмас экан, бола тарбиясида мутаносибликка эришиб бўлмайди. Бу эса тарбия ишида, оила ва мактаб ҳаётида кўнгилсиз оқибатларга олиб келиши шубҳасиз.

Мактаб — бола учун иккинчи уй. Ана шу муқаддас даргоҳ вазифасини муносиб равишда ўтаб келаётган мактаблар, педагогик коллективлар пойтахтимизда оз эмас. Бундай мактабларда таълим-тарбия ишлари намунали йўлга қўйилгани учун ҳам қувонарли ютуқларга эришилмоқда. Ўқувчиларнинг дарсларни ўзлаштириши юқори, давомат, интизом аъло. Илғор мактабларнинг яна бир ибрати шундаки, улар оилалар, хотин-қизлар Советлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатган. Бундай жойларда бола тарбияси билан ҳамма шуғулланади.

Аммо шу билан бирга, ёш авлодга педагогик таъсир кўрсатишда ўзибўларчиликка йўл қўяётган мактаблар ҳам йўқ эмас. Бундай мактабларда тарбиявий дарс соатлари ўтказилмайди ёки номигагина юзаки ўтказилади. Ўқитилаётган фанлар тарбия билан боғлаб олиб борилмайди. Шундай ўқитувчилар ҳам борки, улар дарсга пухта тайёргарлик кўрмаган ҳолда кирадилар, ўқув-кўргазма қуролларидан фойдаланмайдилар. Бу ҳолда ўқувчини бирон-бир предметга қизиқтира билиш, жалб этиш амри маҳол.

Ўқитувчи — болага билим бериш билан бирга, айни бир вақтда тарбиячи ҳамдир. У шу икки вазифани ҳалол адо этган тақдирдагина «Устоз» деган табаррук номни оқлай олади. Унинг шогирдлари, ўқувчилари эса, ўз устозларини ҳурматлайди, унга эргашади, эътиқод қўяди. Яхши устоз қўлида бўлажак ёш олимлар, фан арбоблари тарбияланади, камол топади. Бу ахир жуда катта шон-шараф ишидир. Шу жиҳатдан олганда ўқитувчининг бола тарбиясидаги тутган ўрни юксак ва масъулиятлидир.

Ф. НУРИДДИНОВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси, шахсий пенсионер.

Одамлар орасида

Оддийликда гўзаллик бор

Уларнинг гурунгига қулоқ соларкансиз, кўнгилда қандайдир илиқ бир ҳис уйғонгандай бўлади. Кўз олдингизга кўрган-кечирганларингиз келади.

Ўшанда дўстимиз, болаликдан бирга улғайган ўртоғимизнинг тўйи эди. Тўйга Олимжоннинг барча ёру биродарлари, қариндош-уруғлари-ю, маҳалладагилар, куёв ишлаётган корхона коллективи ҳам келишган. Ўртани олиб бораётган киши навбатдаги табрик сўзини куёвнинг ишхонасидан келгандарга берди. Меҳмон тортинчоқлик билан қўлига микрофонни олиб, ўртага чиқди. Кейин шундай деди:

— Олимжоннинг мактаб-интернатимизга ишга келганига мана бир йилча бўлиб қолди. Касби оддий шофёрлик. У ўзининг ана шу оддий касби, камтар ва камсуқумлиги, умуман характерининг оддийлиги ва меҳнатсеварлиги билан коллективнинг ҳурматини қозонган...

Қаранг, қисқа бир вақт ичида коллектив ўртасида кичкинагина иш билан катта ҳурмат-эътиборга сазовор бўлиш қанчалар бахт экан! Олимжоннинг ўзи билан бирга ишлаётган кишилар ўртасида обрў, иззат топишининг сабаби, табрик учун сўзга чиққан киши айтганидай унинг оддийлиги ва меҳнаткашлигида, ширинзабонлиги-ю, ростгўй ҳамда камтарлигида, хушфеъллигида деб билмоқ керак. Оддийлик, катта-ю кичикнинг ўртасида ўзини тута билишлик киши учун шунчалик муҳим аҳамиятга эгаки, бунинг замирида катта маъно ётибди. Бўлмаса, Олимжон ҳам шофер-ку!

Гап оддийлик ҳақида кетаркан, ҳаётда турли-туман кишилар борлигини, киши ўз кечинмаларида ҳар тоифадаги одамлар билан мулоқотда бўлишини, яхшини ҳам, ёмонни ҳам учратиши мумкинлигини айтиб ўтиш жоиздир.

Халқимизда, яхшидан боғ қолади, ёмондан доғ, деган ҳикматли нақл бор. Яхши эккан дарахт соясида одамлар ҳузур қилиб дам олишади, ҳордиқ олиб унинг шаънига илиқ гаплар айтишади. Мана бир мисол. Кўҳна шаҳримиз Тошкентнинг Қорақамиш даҳасида Глиэр номли республика музика мактаб-интернатида салкам ўттиз йилдан бери педагоглик қилиб келаётган Зариф ака Каримовни билим даргоҳидагиларнинг каттадан-кичиги ҳурмат қилишади. Бунинг сабаби нимада? Зариф акани одамлар нега ҳурмат қилишади? — деб сўраганимизда, яхшиси интернатимизга бир келинг, ўз кўзингиз билан кўриб, танишганингиз маъқул, деган жавобни қилишди. Бордик.

Чоғроққина хона. Бу ер хўжалик буюмлари учун ажратилган жойга кўпроқ ўхшаб кетарди. Эски стол-стуллар, шкаф ҳам эски, унда қандайдир ёзув-чизув, қоғозлари батартиб қилиб таҳлаб қўйилган. Тўрда, эски курсига ярим суянганича Зариф ака ўйга чўмиб, ниманингдир ҳисобини қилиб ўтирган экан. У кишининг сочларига оқ тушганига анча бўлган. Одамлар: «Қарибсизми, Зариф ака!» деб ҳазил учун гап қистириб ўтишса, у мийиғида кулиб қўяди-да. «Ҳа, энди ёшликни кимга боғлаб берибди» дейди. Умр бамисоли бир дарё экан, оқиб ўтаверар экан. Инсон ҳамиша ўзидан кейинги авлодга бирон нарса қолдиришни истайди. Ундан қоладигани эса эзгулик, одамийлик туйғулари бўлса, янада яхши. Зариф ака ҳам ана шундай катта бойлик эгаларидан бири экан. Бу бизга суҳбатда маълум бўлди.

Бу кишининг қўлида таълим олиб вояга етганлар қанчадан-қанча. Баъзилари шу ерда мактаб-интернатнинг ўзида болаларга музика оламидан сабоқ беришяпти. Шогирдларидан Ўткир Орипов, Маҳмуд Саутов, Раҳим Шоюнусов ва Жаҳонгир Иброҳимовлар болаларнинг севимли мураббийлари. Арслон Ҳолмуҳамедов ва Рустам Хўжаев сингари кишилар қобилиятли раҳбарлардан бўлиб етишишди. Анвар Одилов бўлса музика мактаби директори.

Ўз вақтида берилган тўғри таълим-тарбия боланинг ҳар жиҳатдан камол топишида муҳим роль ўйнайди. Бу қоидани чуқур англаб етган Зариф ака Каримов ҳар қачонгидек музика мактабида билим олиб тарбияланувчилар тарбиясига яқиндан ижодий ёндошишга, улар қалбига йўл топишга интилади. Ўзи оддий тарихчи бўлган бу инсондаги фазилатлардан бири ана шу эди.

Глиэр номли республика музика мактаб-интернатининг очилганига мана йигирма йил бўлибди. Ҳозирги кунда бу билим даргоҳида олти юздан ортиқ бола ўқиб тарбияланади. Ана шуларнинг ҳаммаси Зариф акани «устоз» деб чақиришади. Ўқитувчилар коллективи ўртасида ҳам ғоятда ҳурмат-иззат топган инсоннинг камтарона ҳаёти ва меҳнати бошқаларга ибрат бўлгулик эди.

Зариф ака уйда ҳам катта оиланинг бошлиғи. Унинг беш фарзанди бор. Катта ўғил-қизлари билим юртларида таълим олишади. Меҳрибон мураббий ота болалари учун ҳам оталик, ҳам тарбиячилик қилади. Унинг умр йўлдоши Марям опа эса уй бекасидир.

Н. АЛИМОВ.

«ИНСОН — ҲАЁТ ГУЛТОЖИ» АНКЕТАСИ

саволларига Тошкентдаги Ойбек номли 115-ўрта мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси, СССР Олий Совети депутати, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси Мавжуда САМАТОВА жавоб беради:

1. Инсонийлик деганда қайси фазилатларни тушунасиз?

2. Қандай одамни ёмон кўрасиз ва нима учун?

3. Умрингиздаги энг бахтиёр дамларни айтсангиз.

4. Эътиқод масаласига қандай қарайсиз?

5. Оилада, фарзандларга муносабатда энг муҳим нарса нима деб ҳисоблайсиз?

6. Бўш вақтингизни қандай ўтказасиз?

1. Инсонийлик деган сўзни кимда ким тор маънода тушунар экан, у табиий ҳолда, янглишган бўлади. Бу сўзнинг кенг маъноси ва мазмунини чегаралаб бўлмайдики, у инсон ҳаёт экан, яшар экан, унинг турмушининг ҳар бир палласида, ҳар бир воқеасида ўз аксини топиб туради. Меҳрибонлик, ғамхўрлик, гўзаллик, ватанпарварлик, жамиятнинг, қолаверса даврининг энг талабчан, энг курашчан кишиси бўлмоқликни талаб қилади.

Менинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси бўлишимга муҳим бир сабаб бор. Ўрта мактабда ўқиб юрган кезларимда бизга Мария Гавриловна деган аёл рус тилидан дарс берар эди. У дарсни маҳорат, иштиёқ билан жўшиб ўтардики, гўё синфдаги ҳамма ўқувчиларни қандайдир сирли оламга тортиб кириб кетаётгандек туюларди. Ундаги эҳтирос, ҳаяжон мени рус тили оламига маҳлиё этди. Шундан кейин мен ўзбек мактабидан рус мактабига кириб ўқишга жазм қилдим. Ўша кезларда оиламиз бошлиғи — отамиз вафот этиб, биз олти фарзанд волидаи меҳрибонимиз — Тўхтахон онамиз (ҳозир онамиз саксон бир ёшдалар) бағрида қолдик. Бу воқеани эшитган Мария Гавриловна юрак-бағри доғ бўлган хонадонимизга тез-тез келиб бизга юпанч, далда берар, оиламизни оқилона тебратиш юзасидан энг керакли маслаҳатларини аямас эди. Шу киши ўзининг ажойиб такрорланмас инсоний фазилатлари билан менда ва ака-укаларимда ғоятда катта таассурот қолдирган эди.

2. Ҳаётда меҳнатни севмаган, ардоқламаган кишиларни мутлақо ёқтирмайман. Инсон аввало меҳнати билан гўзал. Ҳалол меҳнат кишини улуғлайди, эл-юртга танитади. Меҳнатдан бўйин товлаб ўзини текинхўрлик, ҳамтовоқлик кўчасига урадиган кишиларни ёқтирмайман. Чунки улар ўзларининг ана шундай нопок ниятлари, ишёқмасликлари, ҳаром-ҳариж йўлларга киришлари билан жамиятимиз тараққиётига тўғаноқ бўлиб турадилар, ёш авлодга жуда ҳам ёмон ибрат кўрсатадилар.

Тўй-ҳамашаларда унар-унмасга оғиз кўпиртириб, ножўя, ноўрин сўзларни ишлатиб юборадиган, бачкана, маданиятимизга мутлақо ёт бўлган қилиқларни қиладиган кишиларни ёқтирмайман. Тўйларда балоғат ёшига етмай туриб (улар ҳали мактабда ўқиётган бўлишади) тўрга чиқиб ўтириб олиб, андиша, ҳаё, иффат, бокираликни билмай туриб, катталар каби ичкилик ичадиган ўсмирларимизни ёқтирмайман. Уларни тартибга чақирмайдиган, уларнинг ўзбошимчалигига йўл қўядиган кишилардан ҳам қаттиқ хафа бўламан.

3. Ҳаётда одам зоти ҳамма вақт ҳам хурсанд бўлавермайди. Турмуш, меҳнат, кураш, интилиш бўлганидан кейин унинг йўлида машаққатлар ҳам пайдо бўлиб туради. Ҳаётимда юз берган энг бахтиёр дамларни ҳамиша муқаддас кун ўрнида кўраман, эъзозлайман.

Биз тошкентлик 12 қиз Улуғ Ватан уруши йилларида фронтга йўл олган эдик. Қанчадан-қанча жангу-жадал йўлларни мардона босиб ўтдик. Адолатли уруш тугаб, 9 Май куни Ғалаба куни деб эълон қилинганида тенгсиз қувонганман. Ўша кун нашидаси, севинч кўз-ёшлари ва бахтиёрлик қаҳ-қаҳлари билан ғоятда шодон ўтган. Чунки бу кун бутун инсониятнинг тақдирида буюк бурилиш, ўзгариш ясаган катта бахт кунидир.

Мен ўзимни ўзбек зиёли аёллари орасида ғоятда бахтиёр деб ҳисоблайман. Мамлакатимизнинг олий органи IX ва X чақириқлари бўйича икки марта депутатликка сайландим. СССР Олий Советининг СССР янги Конституциясини яратиш бўйича кўпгина йиғилишларида қатнашдим ва Олий Совет сессиясида бахтимиз Қомусининг якдиллик билан тасдиқланишида бажонидил овоз бердим. Ўша кун мен учун ғоятда унутилмас қувончли ва фахрлидир.

4. Биз педагогларнинг бирдан-бир вазифамиз ёшларни марксизм-ленинизм таълимотига садоқатли, коммунистик ахлоқнинг принципларига эътиқодли қилиб тарбиялашимиздан иборат. Чунки жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг бунёд бўлишига, бизнинг ҳозирги қудратли, фаровон ҳаётимизнинг яратилишига ана шу буюк таълимот раҳнамо бўлган. Ўша рус ўқитувчиси менда педагогликка қанчалик эътиқод уйғота олган экан, мен ва менинг ҳамкасбларим ўқувчиларимизга бирон-бир соҳанинг сир-асрорларини пухта ўрганишларида муҳаббат, эътиқод уйғотишга ҳаракат қилаётирмиз.

Эътиқодлиликка ҳаётдан кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Павел Корчагин, Абдулла Набиев, Майна Ҳасанова, Зоя Космодемьянская ва жуда кўплаб ажойиб совет ёшлари ана шу муқаддас жамиятимизнинг эътиқодли кишилари бўлишган.

5. Оила аввало бир-бирини ҳурмат қилиш, бир-бирини тўғри тушуниш эвазига қурилган бўлмоғи керак. Ана шунда бундай оилада ҳамиша тотувлик анвойи гулдек очилиб туради. Аввало қўни-қўшниларни, қариндош-уруғларни, таниш-биродарларни ўрнига қўйиб, ҳурмат қилинар экан, бу фазилат ўз-ўзидан ҳар қандай оилага тотувлик олиб киради. Бизнинг оилада худди ана шу нарсага амал қиламиз.

Фарзандлар тарбияси ҳақида гапирадиган бўлсак, ҳар бир ота-она фарзандига буюрмоқчи бўлган ишни аввало ўзи бажариб кўрсатиши, унга мойиллик билан ўргатиши керак. Акс ҳолда, қўполлик билан муомала қилинадиган бўлса тарбиядан четга чиқилган бўлади. Педагог бўлганлигим учун ҳам ҳаётда кўпгина воқеаларнинг гувоҳи бўламан. Шундай ота-оналар ҳам борки, уларнинг яшаётган уйи мактабнинг ёнбошида бўлади. Лекин бирорта ота-оналар мажлисида уларнинг руҳсорини кўриб бўлмайди. Ана шундай кишиларнинг фарзандлари юқори синфларга ўтишганида ўқишга келинчакдек кийиниб келишади. Бундай қилиқлари билан бошқа болаларга ёмон таъсир кўрсатадилар.

6. Педагоглик сермашаққат касб бўлганлиги учунми, менда умуман бўш вақт топилмайди. Кун бўйи мактабда таълим-тарбия ишларидан кейин, жамоатчилик ишларига йўл оламан, сайловчиларни ҳам тез-тез қабул қилиш керак, уларнинг қалбини тинглаш керак. Кечқурун уйга келгандан кейин текшириладиган дафтарлар қалашиб туради.

Хонаси келиб, бўш вақт топилиб қолса, набиралар билан чуғурлашиб ўтираман, уларни бувилик нашидасидан баҳраманд этишга ҳаракат қиламан, мурғаклар атрофида гиргиттон бўламан, гулларимни парваришлайман.

Ишхона — иккинчи уйимиз

Нурли бир тақдир

Меҳр-муҳаббатли кишининг дили пок, нияти соф, чеҳраси ойдек кулиб туради. Шундай самимий чеҳрага қараб одамнинг баҳри дили очилиб кетади. Улфатжон ишхонада шундай. Тили жуда ширин, муомаласи ипакдек мулойим. Бирга ишлайдиган ҳамкасблари унинг атрофида гирди-капалак бўлиб юришади, уни севишади. Улфатжон катта билан ҳам, кичик билан ҳам кўксига қўлини қўйиб сўрашади.

— Ассаломуалайкум, яхшимисиз, саломатлигингиз қандай?

— Келинг азизим, бизга қандай хизмат бор?...

Ундан ким нима илтимос қилса, самимий жавоб олади:

— Жоним билан, албатта тўғрилаб бераман.

Улфатжон кимга нима яхшилик қилса, ҳеч миннат қилмайди, бировга айтмайди, тамагирликни хаёлига ҳам келтирмайди.

Яна бир яхши одати бор. Ишхонада ҳар бир нарсани: қоғозни дейсизми, стол-стулларни дейсизми, поёндоз-дарпардаларни дейсизми, худди ўз уйидагидек асраб-авайлайди. Ўтирадиган стол-стули, ёнидаги тумбочка ярқираб туради. Ҳар куни эрталаб ишга келдими, бир парча латтани олиб иш столининг ғуборини артади, дераза олдидаги тувак гулларга меҳр билан сув қуяди.

Бир кун яқин дўсти — Комилжон ҳазиллашиб қолди:

— Ҳамма нарсани худди ўзингникидек авайлайверасан, нима, сенга мукофот берадими?

Улфатжон кулди:

— Менга мукофот керак эмас, — деди у бепарвогина, — лекин ишхонамдаги нарсаларни авайлаб сақлашим, бузмаслигим, бировга теккизмаслигим менинг виждон бурчим. Қолаверса, ўз танангга ўйлаб кўр: уйда гиламнинг устига ботинканг билан чиқмайсан, эшигингни қаттиқ, тарақлатиб ёпмайсан, телефоннинг трубкасини шарақ эттазиб қўймайсан... Ишхонада-чи? Баъзилар бу ишхонаники деб, юқорида айтганларимнинг аксини қилишади. Ахир ишхонадаги нарсалар кимники? Меники, сеники, бизларники, хуллас ҳаммамизники...

Улфатжон ҳақ гапни айтди.

Ишхонада Улфатжон ҳамма нарсани асраб-авайлагандек, одамларга ҳам меҳри қуёшдек товланиб туради: бировнинг касалини сўрайди, дори-дармон топиб беради, дардлашади, ўзининг ички сирларидан гапиради, бировникини эшитади, шунинг учун ҳам ҳамма уни ўз акасидек, ўз укасидек, худди туғишгандек яхши кўриб қолган.

Куни-кеча Улфатжон эски маҳалласидаги тор уйдан Олмазор массивида янги қурилган мармар кошонага — янги уйга кўчди. Яхши одамнинг садақаси кетсанг арзийди. Ўша куни ишхонадагилар бир автобус бўлиб боришди: йигитлар мебелларни, оғир асбоб-анжомларни ташишди, аёллар хоналарни супуриб-сидириб, паркет полга гиламлар тўшашди, ҳаммаёқни саранжом-саришта қилишди.

Улфатжоннинг уйида шу куни тантана бўлиб кетди. Қарангки, уйга кўчиб ўтган куни ўғлининг туғилган куни нишонланди. Умр дўсти Роҳатхон ҳам Улфатжондек ширинсуханлик билан меҳмонларни кутарди. Улфатжон нурли тақдиридан, атрофида самимий дўст-ёрлари кўплигидан чексиз мамнун эди.

Меҳр-муҳаббатли кишининг дили пок, нияти соф бўлганидек, оиласида ҳам барака барқ уриб, нур яшнаб туради.

Т. РАСУЛЕВ.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 8/X да **Ун учинчи раис,** 9/X да **Кузнинг биринчи куни,** 10/X да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/X да **Тўйдан олдин** томоша, 9/X да **Ужарлар,** 10/X да **Кулги кечаси.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— СОВЕТ ЦИРКИ ЁШ УСТАЛАРИНИНГ КОНКУРС **томошалари.**

КИНО

8 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«УЧИНЧИ ЙЎЛ ЙЎҚ»— **К. Ерматов номли** (17, 18, 20, 21.00), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (20.00).

«КАЛХАТЛАР ОРАСИДА»—**Мир** (тоқ соатларда), **Кўкча** (17, 19.00).

«ТИРИКЛАР ОРАСИДА ЙЎҚОЛГАНЛАР»— **Москва** (тоқ соатларда).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Ғ. Ғулом номли.** (17, 20.00).

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«БИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИМИЗ»— **Москва.**

«БАҲОР ВА МЕҲНАТ БАЙРАМИ»— **Лисунов номли.**

9 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«РОСТГЎЙ, ДОНО, БУЙДОҚ» — **Узбекистон ССРнинг 25 йиллиги номли** (11, 13, 15, 17, 19, 21.00), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«ЖАВОБ ЮРИШ» — **Искра** (16, 18, 20.00).

ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

Янги очилаётган «Чимён» туристик комплексида ишлаш учун ишчилар, хизматчилар, инженерлар

КЕРАК

Ишга қабул қилинганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Справкалар ва йўлланмалар олиш учун қуйидаги адрсcга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона, аҳолини ишга жойлаштириш бюроси ва район пунктлари.

РЕСПУБЛИКА «БИЛИМЛАР УЙИ»ДА (Киров кўчаси, 24-уй) **9 октябрь соат 10.00 да** «БИЛИМ» ЖАМИЯТИ БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТЛАРИ РАИСЛАРИНИНГ **БИР КУНЛИК СЕМИНАРИ УТКАЗИЛАДИ**

Тошовуз область Ильянинск районидаги 10-ўрта мактаб томонидан **Комил Сотимов** номига берилган 373859 номерли йўқолган ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Киров районидаги 239-ўрта мактаб томонидан **Шотурсунова Мухтабар** номига берилган 437987 номерли йўқолган ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитети
206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

1981—1982 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ҚЎШИМЧА

Ўқувчилар қабул қилади

АВТОКРАН МАШИНИСТИ («С» категорияли, шофёрлик ҳуқуқи билан бирга).

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган йигитлар қабул қилинадилар.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ойига 30 сўм стипендия ҳамда ишлаб чиқариш давридаги иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртини битириб чиққанлар В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юборилади.

Ўқиш муддати—бир йил.

Машғулотлар—15 октябрдан бошланади.

Бизнинг адрес: 700128, Тошкент шаҳар. Октябрь район, Ҳуршид кўчаси, 83-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 48-автобуснинг «Лабзак» бекати). Телефон 41-38--22.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА

5 ОКТЯБРДА

«ЎЧИНЧИ ЙЎЛ ЙЎҚ»

НОМЛИ ЯНГИ ИККИ СЕРИЯЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ ЧИҚАРДИ

Постановкачи режиссер—Н. ДОБРОЛЮБОВ.

Ролларда: В. Белохвостик, Э. Горячий, Т. Мархель, В. Шушкевич ва бошқалар қатнашадилар.

Ватанимиз тарихида шундай кишилар борки, улар ҳаётликларидаёқ афсонага айланганлар. Совет Иттифоқи Қаҳрамони, белорус халқининг фарзанди В. З. Коржинни ана шундай афсонавий кишилар сафига киритса арзийди.

Унинг таржимаи ҳолига бир назар ташлайлик: Василий Захарович 1899 йили Полесеннинг Хоростово қишлоғида туғилди. 1922 йили Муха-Мильский (Кирилл Орловскийнинг) қизил партизанлар отрядига киради ва Ғарбий Белоруссияда помешчик ва жандармлар билан аёвсиз курашади. 1941 йил 22 июнда Корж Белоруссияда илк партизанлар отрядини тузади ва мамлакат ичкарисида гитлерчи босқинчилар батамом тор-мор этилгунча курашади. 1949 йили республика ўрмон хўжалиги министри ўринбосари лавозимига тайинланади.

У қанчадан-қанча ишларни амалга оширди, яна қанча орзу ва режалари бор эди, бироқ хаста юрак ўз ишини қилди. Врачлар қатъий қарор чиқарадилар: батамом хотиржамлик ёки ўлим. Учинчи йўл йўқ. Тўғри, бафуржа дам олишга у ҳақли, қизларини эрга берсин, невараларини тарбия қилсин, мактаб ўқувчиларига шонли ўтмиши ҳақида ҳикоя қилиб берсин. Марҳамат, ҳеч ким уни айбламайди. Лекин, бундай осойишта ҳаётга коммунист Корж ўрганмаган. Урушдан кейинги ўн йилликда у қадрдон Хоростово қишлоғидаги қолоқ колхозни оёққа турғазди. «Тўқсон уч ёшга кириб, бирон марта нонга қорним тўйганини билмайман-у, сен бирданига қисматимизни ўзгартириб қўймоқчимисан...» дегувчи қари-қартанглар ишончини қозониш ҳам анча машаққат.

«БЕЛОРУСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ГОСКОМТРУД УзССР

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

йиғувчилар, сараловчилар, йиғувчи-слесарлар, электриклар, сантехниклар; токарлар, йуувчилар, графит ўювчилар, қайнатувчилар, штамповкачилар, йунувчилар, зиҳни олувчилар, фрезерчилар, прессчилар, газ-электр пайвандчилар, мастерлар, технологлар, инженер-конструкторлар, механиклар, нормаловчилар, бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси программачилари, омбор мудирлари, ҳарбийлаштирилган БОХР ўқчилари, юкчилар.

ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ ЕНГИЛ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

тикувчилар, тикувчиларга шогирдлар, созловчи-слесарлар, бўёқчилар, дурадгорлар, боғбонлар, ғишт терувчилар.

ФРУНЗЕ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

электрчи-инженерлар, иситиш мавсуми учун газ операторлари.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

зирхчилар, сим уровчилар, прессловчилар, ўровчилар, дурадгорлар, кўприкли кран машинистлари, токарлар, слесарлар, электрчилар ва бошқа ишчилар. Елғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

2-ПОЙАБЗАЛ ФАБРИКАСИГА

бичиқчилар, пойабзал пардозловчилар, тикувчилар, юк ортувчилар, фаррошлар. Елғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

КИРОВ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

бюро мудирлари, машинисткалар, қурувчи-инженерлар, иссиқлик техниклари, электрчилар-моддий-техника таъминоти бўлимига, алоқа секторига релечилар; агроном, иқтисодчи, юрист-консультант, техника хавфсизлиги бўйича бошлиқ ўринбосари, моддий-техника таъминоти бўлими бошлиғи, кадрлар бошқармасига катта инспектор, катта бухгалтерлар.

«ФАН» БОСМАХОНАСИГА

қўлда ва машинада ҳарф терувчилар, муқоваловчилар, полиграфия ускуналарини созловчилар, юқоридаги касблар бўйича шогирдлар. Иш ҳақи — ишбай-мукофотли.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМА ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ— Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — 2-квартал, 3-уй.

ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ—Ш. Руставели кўчаси, 62-уй.

ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ —М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.

КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 89-уй.

С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ — 22-квартал, 13-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

ҲАВО САЁҲАТЧИЛАРИГА ИМТИЁЗЛАР

1981 ЙИЛ 1 ОКТЯБРДАН 1982 ЙИЛ 15 МАЙГАЧА БЎЛГАН ДАВР УЧУН ҚУЙИДАГИЛАРГА БИЛЕТЛАР БАҲОСИ 50 ПРОЦЕНТ КАМАЙТИРИЛДИ.

— биринчи жаҳон, гражданлар, Улуғ Ватан урушининг инвалидларига; улар билан тенг ҳуқуқда бўлган кишиларга, кўрсатиб ўтилган биринчи группа инвалидларини бирга олиб юрувчи кишиларга;

— йўлланма билан санаторийга бориб келувчи 15—17 ёшгача бўлган ўсмирларга;

— граждан авиациясининг олий ва ўрта ўқув юртлари студентлари ва курсантларига, аспирантларга, шунингдек Граждан авиацияси академиясининг қўмондон ва штурман факультетларининг тингловчиларига (ўқув формасидан қатъий назар).

1981 ЙИЛ 15 НОЯБРДАН 1982 ЙИЛ 15 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН ДАВР УЧУН

— ишламаётган меҳнат инвалидларига;

— ёшлигидан инвалид, давлат пенсияси ёки маҳаллий бюджетдан нафақа олувчиларга;

— интернат-уйларда тарбияланувчиларга;

— кексалар ва инвалидлар интернат уйларида яшовчи ва давлат томонидан тўла равишда таъминланаётган кишиларга;

— чегирилган ҳуқуқдан фойдаланувчи биринчи группа инвалидларини бирга олиб юрувчиларга (бир кишидан ошмаслиги керак).

1981 ЙИЛ 15 НОЯБРДАН 1982 ЙИЛ 15 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН ДАВР УЧУН ҚУЙИДАГИЛАРГА БИЛЕТ НАРХИ 30 ПРОЦЕНТ КАМАЙТИРИЛДИ.

— ВЦСПСнинг туризм ва экскурсиялар бўйича Марказий Совети йўлланмаси билан саёҳатга чиққан туристларга;

— «Спутник» халқаро ёшлар туризми бюроси йўлланмаси билан саёҳатга чиққан туристларга;

— Олий ва ўрта махсус билим юртларининг кундузги бўлимларида ўқувчи студентларга;

—ҳунар-техника билим юртлари ва мактабларнинг ўқувчиларига;

— олий ўқув юртлари қошидаги тайёрлов факультетларининг кундузги бўлимлари тингловчиларига;

12 ёшдан катта бўлган мактаб ўқувчиларига;

— мажбурий хизматдаги ҳарбийларга;

— корхона ва ташкилотлар заявкалари билан экскурсияга чиққан ишчи ва хизматчилар (15 кишидан ортиқ) группаларига;

— билим юрти заявкаси бўйича экскурсияга чиққан олий ўқув юртлари, техникумлар ва мактабларнинг ўқувчилари (15 кишидан ортиқ) группаларига.

ИМТИЁЗЛИ БИЛЕТ ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАРНИ КЎРСАТИШ КЕРАК:

инвалидлар СССР темир йўли бўйлаб камайтирилган нархда сайр этиш ҳуқуқи берилганлиги тўғрисида муҳр босилган пенсия ҳужжати; студентлар, ўқувчилар, аспирантлар, студентлик ёки ўқувчилик билети, 1981—1982 ўқув йилига муддати узайтирилган аспирантлик гувоҳномаси, тайёрлов бўлимининг тингловчилари — тингловчилик билети, ҳарбийлар—ҳарбийлар олиб юрувчи ҳужжат.

Экскурсиячилар группалари учун — корхона, муассаса, ўқув юртларининг уч нусхадаги группалар аъзолари рўйхати ва заявкаси, паспорт, студентлик ёки ўқувчилик билетлари, туристлар учун — ВЦСПС ёки «Спутник» бюроси берган йўлланма, имтиёзли сайр этиш учун берилган транспорт талони ва паспорт.

Арзон баҳодаги билетлар рейсда учадиган газотурбинали самолётларга (ЯК—40 ва Л—410 бундан мустасно), шунингдек шу самолётлардан ЯК—40, Л—410 самолётларига ўтишга ва поршенли самолётга ўтишга ҳар икки томонга берилади.

Улуғ Ватан урушининг инвалидларига, улар билан тенг ҳуқуққа эга бўлган кишиларга, кўрсатиб ўтилган биринчи группа инвалидларини бирга олиб юрувчиларга ҳамма типдаги самолётлар учун имтиёзлар берилади.

Имтиёзли авиабилетлар аэрофлотнинг ҳамма кассаларида билет сотишнинг умумий муддатида, яъни учишдан олдин 15 кун илгари сотилади.

Имтиёз бериш шартлари тўғрисида граждан авиациясининг исталган аэрофлотидан (ҳаво йўли агентлиги) ахборот олиш мумкин.

56—06—17 ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ СПРАВКАЛАР БЕРИЛАДИ.

«МАЛИШ» КИЧКИНТОЙЛАРГА

Хонадонларимизда чақалоқ туғилиши жуда катта қувонч бахш этади. Шу билан бирга кўпгина бахтли юмушларни ҳам зиммамизга юклайди. Чунки кичик инсонга кийим-кечак ҳам, сайр этиш учун коляска ҳам, ором олиши учун кроватча ҳам керак.

ЭНГ МУҲИМИ-ЯХШИ ОВҚАТЛАНИШДИР.

Чақалоқни дастлабки ойларидан бошлаб бир меъёрда тўғри овқатлантириб бориш боланинг нормал ўсиши, ривожланиши, соғлом ва бақувват бўлишини таъминлайди.

АЛБАТТА, ЧАҚАЛОҚ УЧУН ЭНГ ЯХШИ ТУЙИМЛИ ОЗУҚА КЎКРАК СУТИДИР. АГАРДА БУНДАЙ СУТ ЕТАРЛИ БЎЛМАСА

«МАЛИШ» СУТ АРАЛАШМАСИДАН ФОЙДАЛАНИШИНГИЗНИ МАСЛАҲАТ БЕРАМИЗ.

Сигирларнинг олий сифатли сутига қаймоқ, парҳез уни, шакар қўшиб тайёрланган «Малиш» сут қоришмаси ўзининг таркиби жиҳатидан кўкрак сутига яқин туради.

«Малиш» аралашмаси бир ойликдан бошлаб бир ёшгача бўлган болаларни тўйинтириш учун тавсия этилади.

ЁШ ОТА-ОНАЛАРГА ЗАРУР МАСЛАҲАТЛАР

Аралашмани тўғри пишириб олиш учун, унинг қутичасида ёзиб қўйилган қоидаларга аниқ риоя қилинмоғи керак. Лекин айрим оналар ва бувилар бу овқат янада ширинроқ ва тўйимлироқ бўлсин деган мақсадда кастрюлкага аралашмани кўпроқ солиб юборишади.

Бу ерда шу нарсани унутмангки, аралашманинг кўпайиб кетган концентрати боланинг организмида моддаларнинг алмашув тартибини бузиб қўяди.

Врачнинг кўрсатмасисиз мой ёки «Д» витамини препаратини болага беришга урунманг. Чунки булар «Малиш» аралашмасига қўшилган бўлади. Бундай витаминларнинг меъёридан ташқари кўпайиб кетиши унинг етишмай қолганлигига нисбатан бир мунча хавфлидир.

Чақалоқ одатда сунъий равишда боқилаётганда айниқса бундай аралашма овқатларнинг тайёрланишида озодагарчиликка ғоятда эътибор беринг. Шишача ва сўрғичларни синчиклаб ювиш ва қайнатиш, уларни ҳамиша тоза, усти беркилган ҳолда сақлаш керак.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

ФРУНЗЕ РАЙПИШЧЕТОРГИНИНГ БАРЧА МАГАЗИНЛАРИДАН СИЗ «МАЛИШ» СУТ АРАЛАШМАСИНИ СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

ФРУНЗЕ РАЙПИШЧЕТОРГИ

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

«УЗЭНЕРГОСБИТ» ШУНИ ЭСЛАТИБ УТАДИКИ,

Электр энергиясидан тежаб-тергаб фойдаланиш ва ундан фойдаланганлик учун ҳақни ўз вақтида тўлаш — ҳар бир кишининг бурчидир!

Кундуз кунлари ортиқча лампочкаларни ёқманг. Хонадан чиқа туриб, чироқни ўчиринг.

АБОНЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Электр энергиясидан фойдаланганлик учун ҳисобни ҳар ойнинг 10 числосигача ёзиб, пулни эса Давлат банкининг кирим омонат кассаларига топширинг.

Ҳисоб 1 киловат-соат электр энергияси учун 4 тийин ҳисобида ёзилади.

Улуғ Ватан урушининг 1, 2, 3-группа инвалидлари, Иттифоқ, республика миқёсидаги, маҳаллий аҳамиятга молик пенсионерлар ҳамда ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг пенсия олиб турган оила аъзоларига электр энергиясидан фойдаланганлик учун ҳақ тўлашда имтиёз берилган. Улар тариф баҳосида кўрсатилган ҳақнинг 50 процентини тўлайдилар.

АГАР ФОЙДАЛАНИБ ТУРИЛГАН ҲИСОБ ДАФТАРЧАСИНИ АЛМАШТИРИШГА ТЎҒРИ КЕЛСА, «УЗЭНЕРГОСБИТ»ГА МУРОЖААТ ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

Бизнинг адрес: 700042, Тошкент шаҳри, 1 Май кўчаси, 101-уй (1, 2, 3, 13, 22, 25-трамвайларнинг «Дизельная кўчаси» бекати).

Янги ҳисоб дафтарчасини почта орқали олиш ҳам мумкин. Бунинг учун «Узэнергосбит»га ҳисоб дафтарчасининг номери, абонементнинг фамилияси, отасининг исми ва адреси аниқ кўрсатилган открытка юбориш ёки 33-29-56, 33-78-60 телефонларига қўнғироқ қилиш керак.

ШУНИ УНУТМАНГ! ҲАҚНИ ЎЗ ВАҚТИДА ТЎЛАМАГАНЛИК УЧУН ОГОҲЛАНТИРИЛМАСДАН ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ УЗИБ ҚЎЙИЛАДИ!

«УЗЭНЕРГОСБИТ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

8 ОКТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг

«Восток» программаси.

18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Меҳнат— жамият —инсон». «Красний пролетарий» заводининг ишчилари билан учрашув. 19.15 Ҳужжатли фильм. 19.30 Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Москва ёшлар ва студентларининг хори ижро этади. 19.55 «Очиқчасига гап». Саноатда бригада системасини жорий этиш ҳақида. 20.25 «Виктор Кингисеппнинг ҳаётидан икки кун». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 СССР халқ артисти М. Биешунинг консерваториянинг катта залидаги концерти. 23.05 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 Спорт ҳақида телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 20.15 Н. Мясковский. 3-соната (до минор). 20.30 «Сиз бунга қодирсиз». 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 Кўп серияли телевизион бадиий фильм. (ГДР). 1-серия.

Узбекистон телевидениесининг программаси.

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Андерсен эртаклари». Мультфильм. 18.40 «Ленинград булбулчалари». Болалар учун фильм-концерт. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Назм ва наво». Фурқат лирикаси. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Назм ва наво». Фурқат лирикаси (давоми). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.05 «Фильм, фильм, фильм». Кинокўрсатув. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Кашфиётлар мамлакатида». Телефильм. 18.30 «Ўқитувчи экрани». Ўқув кабинети— ўқитувчининг ижодий лабораторияси (рус.). 19.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор»— «Локомотив» (Москва). «Юбилейний» Марказий спорт залидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида— Янгиликлар. 21.15 «Қизил тулки». Телефильм. 21.30 МТ IV.

9 ОКТЯБРЬ— ЖУМА

Марказий телевидениенинг

«Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. П. Девятаев билан учрашуви. 10.50 «Ҳаёт бизни синов қилади». Бадиий фильм. 12.05 «Кабарда-Балкар АССР «Кабардинка» Давлат рақс ансамблининг концерти. 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Хўжаликни бошқариш тажрибаси». Кинопрограмма. 16.20 «Халқ оҳанглари». 16.35 «Москва ва москваликлар». 17.05 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Чевар Марья». Бадиий фильм.

18.45 «Фан оламида». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 В. Моцарт. Скрипка ва альт ижроси учун дуэт. РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Спиваков (скрипка) ва Халқаро конкурслар лауреати Ю. Башмет ижро этади (виолончель). 19.50 «Орзуларинг амалга ошсин, Мигэль». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 20.25 «Виктор Кингисеппнинг ҳаётидан икки кун». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Театр, кино, телевидение музикаси». 23.50 «Дунё воқеалари».

Узбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Болалар учун. «Фонарик» (такрорий). 12.00 «Салом, Ральф». Бадиий телефильм. 12.30 «Юмор» телевизион театр. С. Сиёев. «Оғир вазнли жанжалкаш аёл» (такрорий). 13.20 «Замандас». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тилида).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун фильм. «Кўз кўриб, қулоқ эшитмаган воқеа». 18.45 «Ишга тушириладиган объектлар— сафга». Олмалиқ тоғ-металлургия комбинати. «Правда востока» газета редакцияси ва Узбекистон телевидениесининг биргаликдаги рейди (рус.). 19.15 «Кузнинг иссиқ тошлари». Телефильм. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёзувчилар пахтакорлар ҳақида». Узбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати шоир Э. Воҳидов сўзи. 20.00 «Дунё воқеалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Уйғур альбоми». Фильм-концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.20 «Улуғбек юлдузи». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 23.50 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Мен севган шаҳар», «Архангельск». «Совет Иттифоқининг шаҳарлари» туркумидан телефильмлар. 19.05 Реклама. 19.25 Камер куйларидан концерт. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Пойтахт области далаларида». 20.50 «Бизни тоғлардан қидиринг». Бадиий телефильм (рус.). 21.30 МТ IV.

Нефть ва газ саноати ходимлари касаба созининг Ўзбекистон республика комитети президиуми ва аппарати касаба союз раиси М. М. Муҳамедовга отаси

Муҳаммаджон МУСАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ бет ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалик —32-57-83. совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари— 39-90-50.

8 ОКТЯБРЬ, 1981 й. Р. 03219. Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В-2524. Индекс 64691.